

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SəS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

Ilham

SəS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

Nö 105 (5577) 2 iyun 2018-ci il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

"Cənub Qaz Dəhlizi" Azərbaycanın növbəti qlobal enerji layihəsidir

İlham Əliyev: "İlk dəfə olaraq Azərbaycan belə genişmiqyaslı
beynəlxalq iqtisadi və siyasi əməkdaşlığı tələb edən layihəyə start verib"

- 5 Biz tariximizi öyrənərək, tarixdən ibrat dərsi görməliyik
- 8 Əli Karimli həbs edilə bilər
- 16 "Azərbaycan millisi ağlı futbol oynayır"

2 iyun 2018-ci il

“Cənub Qaz Dəhlizi” Azərbaycanın növbəti qlobal enerji layihəsidir

İlham Əliyev: “İlk dəfə olaraq Azərbaycan belə genişmiqyaslı beynəlxalq iqtisadi və siyasi əməkdaşlığı tələb edən layihəyə start verib”

“4 il bundan əvvəl bu ərzəzidə “Cənub Qaz Dəhlizi”nin teməli qoyulub. O zaman mən tam əmin idim ki, bu layihə uğurla, vaxtında icra ediləcək, baxmayaraq ki, bu, çox nəhəng və texniki-iqtisadi cəhətdən çox mürəkkəb bir layihədir. Bu layihə geniş beynəlxalq əməkdaşlıq tələb edən bir layihə idi. İlk dəfə olaraq, Azərbaycan belə genişmiqyaslı beynəlxalq iqtisadi və siyasi əməkdaşlığı tələb edən layihəyə start vermişdir, onun təşəbbüskarı olmuşdur. “Cənub Qaz Dəhlizi”nin rəsmi açılışı onu göstərir ki, biz qarşımıza qoymuşuz bütün hədəflərə çatdıq və bu gün ölkəmizin həyatında neft-qaz sənayesinin inkişafında yeni dövri başlayır”. Bu fikirləri Prezident İlham Əliyev “Cənub Qaz Dəhlizi”nin açılışı mərasimində çıxışı zamanı bildirib.

“Cənub Qaz Dəhlizi” Azərbaycanın növbəti qlobal enerji layihəsidir və bununla da, ölkəmiz daha on milyardlarla dollar vəsait qazanmaq imkanı əldə etməklə, həmdə Avropanın qaz təchizatını genişləndirəcək. “Cənub Qaz Dəhlizi”nin uğurla neticələnməsi, bir daha göstərdi ki, Azərbaycan dövləti böyük güclərin basqınsa və iqtisadi təzyiqlərinə baxmayaraq, öz milli mənafeyini qoruya bildi. Əslində, “Cənub Qaz Dəhlizi”nın reallaşması Prezident İlham Əliyevin siyasi qətiyyəti və əməkdaşlığından nəticəsidir. Bu, bir daha göstərir ki, Azərbaycan müstəqil siyaset yürüdən güclü bir dövlətdir. Prezident İlham Əliyev bu barədə bildirib ki, bu gün müstəqil Azərbaycan və bizim uğurlu neft-qaz siyasetimiz göstərir ki, ancaq müstəqillik şəraitində, müstəqillik dövründə Azərbaycan xalqı öz təbii ehtiyatlarından istifadə edə bilər, ancaq müstəqillik dövründə Azərbaycan uğurla inkişaf edə bilər: “Bu gün biz müstəqil dövlət kimi ayaqda möhkəm dayanmışaq, ölkə qarşısında duran bütün vəzifeləri uğurla icra edirik, belə nəhəng layihələri tərəfdəşlərimizlə birləşdə icra edirik və Avropanın enerji xəritəsini yenidən tərtib edirik”.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan neft sənayesinin inkişafında önemli olan “Şahdəniz” qaz yatağı barədə də danışır. Bildirib ki, 1994-cü ildən sonra ikinci böyük kontrakt “Şahdəniz” qaz yatağı üzrə imzalanmışdır: “Onu da qeyd etməliyəm ki, bu kontrakt 1996-ci il iyunun əvvəlində, məhz Xəzər Neft-Qaz Sərgisinin keçirildiyi gündə imzalanmışdır. Beləliklə, Azərbaycan dünyaya özünü neinki neft ölkəsi, həmdə qaz ölkəsi kimi təqdim etdi. Onu da yaxşı xatırlayıram ki, o vaxt dünəyada enerji təhlükəsizliyi məsələlərində qaz amili o qədər də ciddi rol oynamadı. Hətta qaz yataqlarının işlənilməsi o qədər də böyük maraq doğurmurdu. Çünkü mənəfəet neft yataqları ilə müqayisədə daha aşağı idi. Ona görə bu layihəyə investorları cəlb etmək o qədər də asan məsələ deyildi. Ancaq bu gün, bu tarixi gündə “Cənub Qaz Dəhlizi”nin açılışını

qeyd edərkən, biz görürük ki, bu, nə qədər vaxtında atılmış və müdrik addımdır. “Şahdəniz” qaz yatağı “Cənub Qaz Dəhlizi”nin əsas resurs bazasıdır”.

Qeyd edək ki, Azərbaycan etibarlı tranzit ölkə kimi de beynəlxalq əhəmiyyətə malikdir. Bunu biz beynəlxalq miqyaslı neft və qaz kəmərlərində, həmdə Bakı-Tbilisi-Qars dəmiryolu xəttinin timsalında aydın görürük. Məhz həmdə tranzit ölkə olmayırmız bize yeni iqtisadi dividendlər getirir. Tranzit kəmərlərlə bağlı Prezident İlham Əliyev bildirib ki, 2002-ci ildə biz “Azəri-Çıraq” yatağından böyük neft gözləyərkən, məhz burada - Səngəçal terminallinin ərazisində Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəmərinin təməlini qoymuşdur. Bu kəmər 2006-ci ildə istifadəyə verildi və bu gün Azərbaycan xalqına, bütün dost ölkələrə xidmet edir. Bu gün Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəməri vasitəsilə neinki Azərbaycan nefti, eyni zamanda, diger ölkələrin nefti dənəql edilir. Xəzərin şərqi sahilində digər ölkələr tərefindən hasil edilən neft artıq bu kəmər vasitəsilə dünya bazarlarına çıxarırlar. Azərbaycan bu gün, eyni zamanda, etibarlı tranzit ölkə kimi qonşu ölkələrə öz imkanlarını təqdim edir. “Cənub Qaz Dəhlizi”nin açılışını tarixi hadisə hesab edən ölkəmizin başçısı bildirib ki, bu dəhliz nəhəng infrastruktur layihəsidir. Bu layihənin icra edilməsinə 40 milyard dollardan çox sərmaye qoymulubdur və qoymular. Azərbaycanın təsdiq edilmiş qaz

ehtiyatları 2,6 trilyon kubmetrə bərabərdir: “Əminəm ki, bundan böyük həcmde resurslarımız var. Gələcək keşfiyyat və istismar işləri, əminəm ki, bunu təsdiqləyəcək”.

“Cənub Qaz Dəhlizi” yalnız tranzit xətt deyil, eyni zamanda, iqtisadi və siyasi münasibətlərin və əməkdaşlıqların inkişafı layihəsidir. Belə ki, bu, Avropada və Cənubi Qafqaz bölgəsində əməkdaşlığın dərinləşməsinə xidmet göstərəcəkdir. Bu layihələrin həyata keçirilməsi beynəlxalq əməkdaşlıq olmadan mümkün deyildi. Prezident İlham Əliyev çıxışında bununla bağlı vurgulayıb ki, mən, ilk növbədə, regional əməkdaşlıq haqqında danışmaq isterdim: “Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiye Bakı-Tbilisi-Ceyhan, Bakı-Tbilisi-Örzurum və digər önemli layihələri, o cümlədən, nəqliyyat sahəsində Bakı-Tbilisi-Qars layihəsinə icra edərək, artıq çox güclü üçtərəfli regional əməkdaşlıq formatı yaratmışlar. Ona görə bu layihələrin icra edilməsində bu üç ölkənin birgə səyləri xüsusi yer tutur. Mən bu gün fürsətdən istifadə edərək həm Türkiye, həm Gürcüstan rəhbərliyinə əməkdaşlığı görə təşəkkürümü bildirmək istəyirəm”.

Təbii ki, bütün bu uğurların təməlində Prezident İlham Əliyevin apardığı uğurlu xarici və daxili siyaset durur. Balanslı xarici siyaset, iqtisadi və siyasi islahatların davamlılığı ölkəmizdəki ictimai və siyasi sabitlik xarici ölkə-

iəri və nüfuzlu şirkətləri ölkəmizlə hərtərəfli iqtisadi tərəfdəşliğə marağını artırır. Çıxışında, bu önemli məqamlara toxunan Prezident İlham Əliyev bildirib ki, bu gün Azərbaycan ayaqda möhkəm duran bir ölkədir, müstəqil ölkədir, müstəqil siyaset aparan ölkədir, güclü iqtisadiyyata malik olan bir ölkədir: “Son 15 il ərzində Azərbaycan iqtisadiyyatı, ümumi daxili mehsul üç dəfedən çox artımdır. Ölkə iqtisadiyyatına son 15 il ərzində 230 milyard dollarдан çox sərmayə qoymulmuşdur. Azərbaycanda xarici dövlət borcu çox aşağı səviyyədədir, ümumi daxili məhsulumuzun cəmi 20 faizini təşkil edir. Bizim valyuta ehtiyatlarımız xarici borcumuzdan 4-5 dəfə çoxdur. Yəni biz isənənilən vaxtda bütün borcları rəhatlıqla ödəyə bilərik. Azərbaycanda son 15 il ərzində yoxsulluq səviyyəsi təxminen 50 faizdən 5,4 faizə düşüb, işsizlik 5 faiz səviyyəsindədir. Bu, onu göstərir ki, qara qızıl, neft və qaz insan kapitalına çevrilib. Onu göstərir ki, bizim siyasetimiz ondan ibarət olmuşdur ki, biz neft-qaz əməliyyatlarından əldə olunan gəlirləri cəmiyyətdə bərabər, ədalətli şəkildə bölek və ölkə iqtisadiyyatının inkişafı üçün lazım olan layihələrə yönəldək”.

Ölkəmizin başçısı Azərbaycan dövlətinin beynəlxalq aləmdə artan işqası qüdrətini də xüsusi vurğulayaraq bildirib ki, Dünya Davos İqtisadi Forumu Azərbaycan iqtisadiyyatını dünya miqyasında rəqabətqabiliyyətliliyinə

Rəsmi xronika

Prezident İlham Əliyev İtaliya Prezidenti Sercio Mattarella təbrik məktubu gönderib. Təbrikdə deyilir: “Hörmətli cənab Prezident, Ölkənizin milli bayramı - Respublika Günü münasibətilə Sizə və xalqınıza şəxsən öz adımdan en səmimi təbriklerimi yetirirəm. Azərbaycan ilə İtaliyanı dostluq və tərəfdəşliq münasibətləri birləşdirir. Siyasi elaqələrimizin yüksək səviyyəsi iqtisadi və humanitar sahələrdə qarşılıqlı fəaliyyətimiz dərinleşməsində mühüm rol oynayır”.

İnanıram ki, dövlətlərarası münasibətlərimizin, ikitərəfli və çox tərəfli qaydada əməkdaşlığıımızın daha da möhkəmləndirməsi istiqamətindək səylerimiz bundan sonra da xalqlarımızın və ölkələrimizin mənafələrinə xidmət edəcəkdir. Belə bir əlamətdar gündə Sizə möhkəm cansaqlığı, işlərinizdə uğurlar, dost İtaliya xalqına daim əminəmanlıq və firavənlər arzulayıram”.

* * *

Prezident İlham Əliyev İmisi rayonunun İmisi-Yalavac-Resullu-Göbəktala-Şahverdili-Bəhrəmtəpə-Qaragüvəndikli avtomobil yolunun tikintisi ilə bağlı tədbirlər haqqında Sərəncam imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev Ramiz Yediyarovun Gədəbəy Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı vəzifəsindən azad edilmesi haqqında Sərəncam imzalayıb. Sərəncamda qeyd edilir ki, Ramiz Qəni oğlu Yediyarov Gədəbəy Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı vəzifəsindən azad edilsin.

görə 35-ci yerə layiq görüb: “Bu, onu göstərir ki, biz iqtisadi şəxələndirmə siyasetini uğurla aparırıq. Neftdən əldə edilmiş gelirlər iqtisadiyyatın qeyri-neft sektoruna yönəlib. Davos Forumunun hesablamalarına əsasən, inkişafda olan ölkələr arasında inklüziv inkişaf indeksine görə Azərbaycan üçüncü yerdədir. Bu işlərin təməlində bizim uğurlu neft-qaz siyasetimiz dayanır. Ancaq, eyni zamanda və böyük dərəcədə bu işlərin təməlində düşünülmüş siyaset dayanır. Bir çox ölkələr var ki, onların bizdən qat-qat böyük neft resursları, neft hasilatı var. Ancaq ölkələrin uğurlu inkişafını təbii resurslar həll etmir”.

Bir sözə, Prezident İlham Əliyevin çıxışında davamlı vurğulandığı kimi, ölkəmiz bu uğurlara heç də asanlıqla çatmayıb. İlk növbədə, ən çətin və təlatümlü dövrlərde düşünülmüş siyaset, xalq-iqtidar birliyi, şəffaflıq, bütün azadlıqların təmin edilməsi və düzgün iqtisadi siyaset Azərbaycana yeni inkişaf imkanları yaradıb.

“Səs” analitik Qrupu

Həstərxanda Rusiya Azərbaycanlı Gənclər Birliyi regional nümayəndəliklərinin təmsilciləri ilə görüş keçirilib

Mayın 31-də Həstərxanda Rusiya Azərbaycanlı Gənclər Birliyi (RAGB) regional nümayəndəliklərinin təmsilciləri ilə görüş keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, RAGB-in sədri Leyla Əliyeva iştirak edib. Əvvəlcə RAGB-in Azərbaycan-Rusiya dostluq münasibətlərinin möhkəmləndirilməsi istiqamətində gördüyü işlərdən bəhs edən sənədli film nümayiş etdirilib. Filmdə qeyd olunur ki, RAGB Rusyanın ən fəal gənclər təşkilatlarından biridir. Azərbaycanın və Rusyanın görkəmli siyasi və ictimai xadimləri RAGB-in fəaliyyətini yüksək qiymətləndirir, təşkilatın gördüyü işlərin əhəmiyyətini vurgulayırlar.

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, RAGB-in sədri Leyla ƏLİYEVA görüşdə çıxış edib:

-Hörmətli qonaqlar və ezi dostlar.

Mən RAGB-in üzvləri ilə görüşdə sizi salamlamağa şadam. Bugünkü görüşümüzün mehriban Həstərxan torpağında keçirilməsi olduqca xoş hadisədir. Hər dəfə Həstərxana gələndə bu şəhərin əsrarəngiz energetikasını və gözəlliyyini hiss edirəm. Mən Aleksandr Jilkinə görüşümüzü bu şəhərdə keçirməyə imkan yaratdıǵına və dəstəyinə görə təşəkkürüm bildirmək istəyirəm. Həmçinin səfərimiz Polad Bülbüloğluna təşəkkür edirəm. O, əvvəldən daim bizim bütün təşəbbüslerimizi dəstəkləyib.

Həstərxan və Bakını uzun illərin dostluq təlləri bir-birinə bağlayır. Altı il əvvəl Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə şəhərdəki Heydər Əliyev parkını I Pyotr meydani ilə birləşdirən "Dostluq" körpüsü açılıb. Yaxşı ki, şəhərlərimiz arasında belə körpüler çoxdur. Dörd il əvvəl Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Həstərxan vilayətinin qubernatoru Aleksandr Jilkin Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə tikilmiş uşaq bağçasını açıblar. 2013-cü ildə Knyaz Vladimirov abidəsinin açılışı olub. Bu, çox dəyərli və gözəl abidədir. Bu layihə üzərində işleyənlərin hamisi-

na təşəkkürümü bildirirəm.

Bildiyiniz kimi, ölkələrimiz arasında uzun illərdir dostluq və məhriman qonşuluq əlaqələri mövcuddur. Bizim ümumi tariximiz və mədəniyyetimiz var. Ən əsası isə xalqlarımız qəlbən bir-birine yaxındırlar. Bunu heç ne ilə sarsıtmaq və dağıtmak olmaz. Azərbaycanda rus dilinə və ədəbiyyatına, mədəniyyetine böyük sevgi ilə yanaşılır. Sevindirici haldır ki, ölkəmizdə rus dilində təhsil tam həcmində qorunub saxlanılıb, 300-dən çox məktəbdə tədris rus dilində aparılan fakültələr var. Bakıda Rusyanın iki aparıcı ali məktəbinin - Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin və Seçenov adına Birinci Moskva Dövlət Tibb Universitetinin filialları açılıb. İňşallah, gələcəkdə Rusyanın

ən yaxşı ali məktəblərindən birinin - Moskva Dövlət Beynəlxalq Münasibətlər Institutunun filialı açılacaq. Bu ilin mayında Bakıda ictimai təşkilat olan Azərbaycan Rus icmasının yaradılmasının 25 illiyi təntənəli suretdə keçirilib. Bu icma Azərbaycanda yaşayan 120 minden çox rusu sıralarında birləşdirir. Çox xoşdur ki, gənclərimiz Rusiya-Azərbaycan münasibətlərinin möhkəmlənməsində fəal iştirak edirlər. Belə bacarıqlı, enerjili gənclərimizin olması gələcəyimizin daha parlaq və işiqli olacağını göstərir.

Ölkəmizdə "Azərbaycan gəncliyi 2017-2021-ci illərde" Dövlət Proqramı qəbul edilib. Bu proqram texniki biliklərə malik gənc azərbaycanlılar nəslinə ölkənin həyatında fəal iştirak etmək imkanı açır. Gənclər proqramı çərçivəsində biznes-inkubatorların,

texnoparkların açılması nəzərdə tutulub. Aydırındır ki, müasir dövrümüzdə və gələcəkdə yeni texnologiyaların əhəmiyyəti çox böyükdür və buna görə də biz bu sahədə bütün təşəbbüsleri dəstəkləyirik. Əlbəttə, sağlam həyat tərzi və idmanla məşğul olmayı da unutmaq olmaz. Azərbaycanda sağlam həyat tərzinin təbliği üçün çox işlər görülür. Mənim üçün "Bizim həyat" layihəsi çərçivəsində idman meydançalarının açılışında iştirak etmək həmişə xoşdur. Bu layihə insanlara təmiz havada olmaq, ünsiyyət qurmaq, bir-biri ilə tanış olmaq imkanı yaradır. 2018-ci ildə Bakıda 41 ölkədən 19 minden çox insanın iştirak etdiyi marafon böyük uğurla keçdi. Gələn il sizin hamınızı marafonda iştirak etməyə dəvet edirəm.

2 iyun 2018-ci il

Həstərxanda Rusiya Azərbaycanlı Gənclər Birliyi regional nümayəndəliklərinin təmsilciliyi ilə görüş keçirilib

Əvvəli-Səh-3

Orada çox müsbət aura və energetika olur. Artıq üçüncü ildir ki, Azərbaycanda dünyanın hər yerdən qonaqların geldiyi Formula 1 yarışları keçirilir. RAGB da bu işlərdən kənardə qalmır. Biz gənclər arasında idmanın inkişafı üçün çox işlər görürük. Artıq uzun illərdir biz Heydər Əliyev Kuboku uğrundaミニ-futbol yarışları keçiririk. Biz hem də "Nə? Harada? Nə vaxt?" yarışması, müxtəlif olimpiadalar, yarışlar keçiririk. Əlbəttə, insanlar təmiz havada, hərəkətdə olarkən ünsiyət qurduğda bir-birini daha yaxşı tanıyor, hətta iki dəqiqəyə dostlaşa da bilərlər.

Öziz dostlar, RAGB-in ilk forumun keçirilməsindən 9 il ötüb. Bu illər ərzində biz müxtəlif sahələrdə - təhsil, elm, mədəniyyət, səhiyyə, xeyriyyəcilik sahələrində böyük işlər görmüşük. Mən siz Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaradılmasının 100 illik yubileyi münasibətə təbrik etmək istəyirəm. Bu tarix mayın 28-de təntənəli suretdə qeyd olundu. Bu gün Azərbaycan öz geleceyini 100 il əvvəl elan edilmiş demokratiya ənənələrinə və dəyərlərinə uyğun qurur. Əlbəttə, müasir gənclik burada böyük rol oynayır.

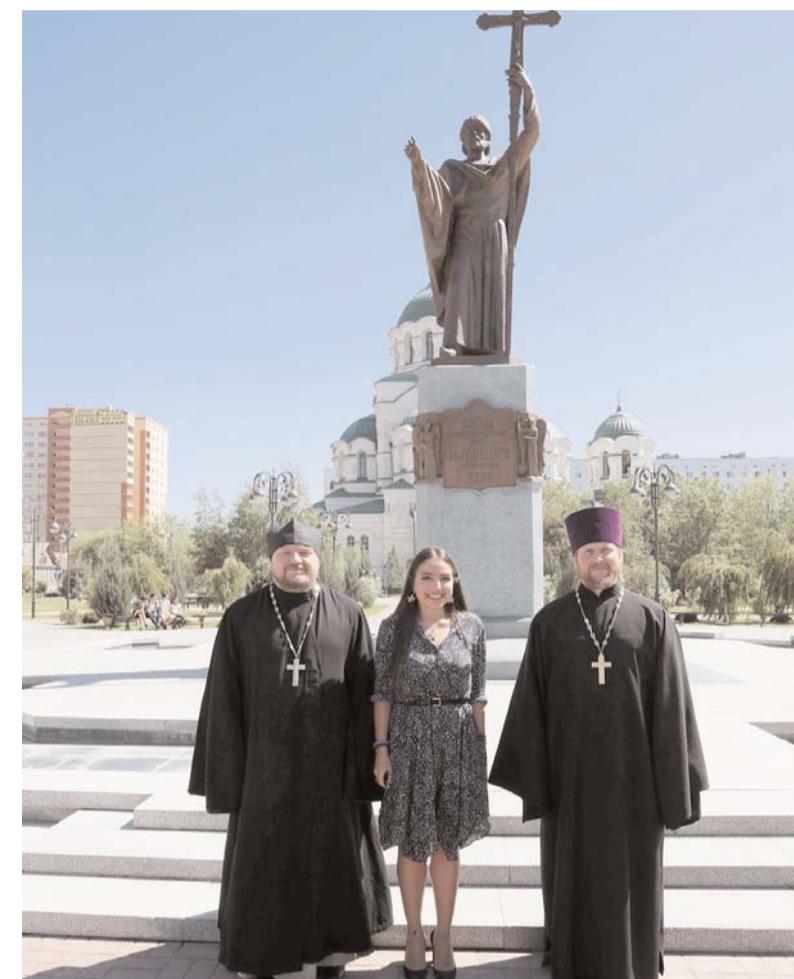
Qeyd etmək istəyirəm ki, RAGB-in fəaliyyəti hər il olduğu kimi, ötən il də çox uğurlu olub. Bu na göra hamınıza təşəkkürümüz bildirirəm. RAGB Soçi'də keçirilən XIX Ümumdünya Gənclər və Tələbələr Festivalının Milli Hazırkı Komitəsinin tam hüquqlu üzvü olub. 2017-ci ilin fevralında İvanovo şəhərində 4-cü liderlik məktəbi açılıb. Beş gün ərzində məktəbdə istedadlı və yaradıcı gənclər tematik treninglərdə, ustad dəslərində, yarmakalarda, təqdimatlarda, işgüzar görüşlərdə və idman yarışlarında iştirak ediblər. İnşallah, belə görüşlər daha çox olacaq. Hər il RAGB-nin təşəbbüsü ilə Rusiya şəhərlərində 1990-ci ilin qanlı 20 Yanvar hadisələri, 1992-ci ilin Xocalı soyqırımı ilə bağlı anım mərasimləri keçirilir. Həlak olanların xatirəsi bizim yaddaşımızda əbədi qalacaq. Biz inanırıq ki, dünya bə faciələrə ədalətlı qiymət verəcək.

Mən inanıram ki, dünya daha yaxşı olacaq. Bu cür faciələr bir daha dünyanın heç bir ölkəsində baş verməməlidir.

Bu yaxınlarda Azərbaycan ilə Rusiya arasında diplomatik əlaqələrin qurulmasının 25-ci ildönümü qeyd olundu. Gənclərimiz bu tarixi hadisəni Moskva Dövlət Universi-

olan "Qanın milləti yoxdur" layihəmiz də bu barədədir.

Ekologiya və ətraf mühitin müdafiəsi sahəsində layihələrimizi də qeyd etmək istəyirəm. Bildiyiniz kimi, təessüf ki, bu problem günbegün daha da aktuallaşır. Böyük sahələrdə meşələr qırılır, çaylar, göllər, dənizlərin suyu çirkən-

Sonra Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Fuad Muradov görüşdə çıxış edərək Azərbaycan ilə Həstərxan vilayəti arasında əlaqələrin möhkəmlənməsində RAGB-in, gənclərin rolündə danişib.

Azərbaycanın Rusiyadakı səfəri Polad Bülbüloğlu çıxışında Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevaya və onun rəhbərlik etdiyi RAGB təşkilatına Azərbaycan-Rusiya münasibətlərinin dərinleşmesi istiqamətində görüyü işlərə görə təşəkkürünү bildirib. Səfir Azərbaycan gənclərini Rusiyada dəha feal olmağa çağırıb.

Daha sonra RAGB-in regional bölməlerinin fealları çıxış ediblər.

Tədbirdə RAGB-in sədri Leyla Əliyeva təşkilatın feallarına diplomlar təqdim edib.

X X X

tətinin əsrarəngiz Botanika bağında ağaç əkməklə qeyd etdilər. Çox yaxşı ki, ölkələrimizin həmişə bir yerdə qeyd etdiyi və mən əminəm ki, həmişə qeyd edəcəyi ümumi bayramları və əlamətdar hadisələri var. 2017-ci il mayın əvvəlində RAGB Paklonnaya qorada "Qəlebənin varisləri" tarixi-mədəni konfrans təşkil edib. Azərbaycanlılar Böyük Vətən müharibəsində mühüm rol oynayıblar. On minlərlə azərbaycanlı Sovet ordusunun sıralarında qəhrəmanlıqla döyüşüb. Belə görüşlər bizi birləşdirir və keçmişimizi unutmağa qoymur. Ən başlıcası odur ki, biz, ilk növbədə, insaniq, milliyətizmizdən və dini etiqadımızdan asılı olmayıraq, bizim bir planetimiz var. Düşünürəm ki, xeyirxah işlər görmək və bir-birimizə kömək etməyimiz çox vacibdir. Əlbəttə, bizim təmənnəsiz qanvermə aksiyamız

dirilir, kökü kəsilməkdə olan heyvanlar məhv olur, hər saatda bir fil və 11 min köpək baliği brakonyerlər tərəfindən məhv edilir. Okeanın 90 faizi artıq məhv edilib. Bəs biz övladlarımızı və nəvələrimizə nə miras qoyacaqıq? IDEA təşkilatı böyük işlər görür. Biz Azərbaycanda 5 milyondan çox ağaç əkmışık, Qafqaz leopardı, nərə baliğı kimi nadir heyvan və baliq növlərini fəal şəkildə qoruyur, forumlar təşkil edir, filmlər çekirik. Ancaq mənə elə gelir ki, indi artıq fəaliyyətə başlamaq vaxtidır, zaman gözəlmir. Bu gün mən çox şadam ki, belə yaşıl şəhərdəyəm. Mən biliram ki, eksriyyətiniz ətraf mühit probleminə laqeyd deyilsiniz. IDEA və RAGB sizin bu sahədə hər təşəbbüsünüzü dəstəkləməyə hazırlıdır. Başlıcası budur, her bir insan unutmamalıdır ki, planetimizin müdafiəsinə öz töhfəsini vere biler.

Biz bir yerde möcüzələr yarada bilərik.

Öziz dostlar, bir daha sizə bugünkü gözəl tədbirə görə təşəkkürümüz bildirmək istəyirəm. Uzun yol qət edərək bura gələnlərə təşəkkürümüz bildirirəm. Əminəm ki, biz daha xeyirxah, möhkəm və güclü olacaq. İstərdim ki, bugünkü forumda fikir mübadiləsi aparmaq, suallar vermek, bu gün və sabah həll edə bileyəcəyiz vəzifələr irəli sürmək imkanımız olsun. Həq ne bu dünyada təsadüfi deyildir. Hər bir insanın qəlbində bir dünya, sonsuz potensial var. Sizə yaxşı oxumağı, böyük nailiyyətlər, heç zaman ruhdan düşməməyi arzulayıram. Unutmayın ki, bütün çətinliklər bizi dəha güclü və yaxşı edir.

RAGB (rus dilində AMOR) sevgi demekdir. Sevgi isə ən yüksək və sarsılmaz qüvvədir.

X X X

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva və Həstərxana səfəri çərçivəsində vilayətin quaternatoru Aleksandr Jilkinlə və nümayəndə heyətinin üzvləri ilə birlikdə nərə baliqlarının Volqa çayına buraxılması mərasimdə iştirak edib.

X X X

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva və Həstərxanda olan Azərbaycan nümayəndə heyəti Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü və Heydər Əliyev Fondu dəstəyi ilə Knyaz Vladimirlən Həstərxanda ucaldılmış abidəsinə ziyaret ediblər.

X X X

Sonra Həstərxana Opera və Ballet Teatrında Azərbaycan və Rusiya incəsənət ustalarının iştirakı ilə böyük konsert programı olub. Tədbir atəşfəsanlıqla başa çatıb.

Azərbaycan-Çin əlaqələri uğurla inkişaf edir

İyunun 1-də Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini Əli Əhmədov ölkəmizdə səfərdə olan Çin Xalq Respublikasının Dövlət Şurasının baş katibinin müavini, ÇXR-in Dövlət Şurası yanında Dövlət Orqanları üzrə İdarənin rəhbəri Li Baorongun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb. AZERTAC xəbər verir ki, görüşdə Əli Əhmədov Çin nümayəndə heyətinin Azərbaycana səfərinin önemini qeyd edib. "Biz bu səfəri yüksək qiymətləndiririk. Bu, tarixi səfərdir və ikitəraflı münasibətlərin inkişafına öz töhfəsini verəcək", - deyə o əlavə edib.

Baş nazirin müavini deyib ki, dost ölkələr olan Çin və Azərbaycan arasında çox yaxşı ikitərefli münasibətlər var və bu münasibətlər inkişaf edir. Siyasi sahədəki əlaqələri xüsusi vurğulamaq lazımdır. Yüksək seviyyeli qarşılıqlı səfərlər zamanı müxtəlif sahələrdə

əməkdaşlıqla bağlı danışıqlar aparılıb. Çinin Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanımaqla bağlı qətiyyətli mövqeyinə görə minnetdarlı-

lığı bildirən Əli Əhmədov iki ölkə arasında siyasi münasibətlərin bir aspektinin də Azərbaycan və Çin hakim partiyalarının dostluq müna-

sibətləri olduğunu bildirib. Qeyd edib ki, bu əlaqələr bütün sahələrdə əməkdaşlığın inkişafına töhfə verir. Baş nazirin müavini vurğula-

yib ki, bütün bu münasibətlərin əsasını iqtisadi əməkdaşlıq təşkil edir. İki ölkə arasında iqtisadi əlaqələri inkişaf etdirmək üçün səyər xeyli artırılıb. Bu yaxınlarda Azərbaycanın iqtisadiyyat naziri Çində səfərdə olub. İqtisadi sahədə əlaqələr digər sahələrdəki münasibətlər üçün mühüm əsas yaradır. Çin dünyanın ən güclü iqtisadiyyatıdır. Azərbaycanın iqtisadiyyatı qarşılıqlı investisiya qoyuluşları üçün əlverişlidir. Biz dost ölkə kimi daha çox Çin kapitalının Azərbaycana yatırılmasını arzu edirik.

Əli Əhmədov bildirib ki, Azərbaycanda turizm inkişaf edir. Bu baxımdan, Çin vətəndaşlarının Azərbaycana daha çox səfər etmələrini arzulayıraq. Görüşdə iştirak edən Azərbaycan Respublikası Prezidentinin işlər müdürü Oqtay Şahbazov ölkələrimiz arasında tələbə mübadiləsinin genişləndirilməsini və Azərbaycanda Çin dilinin daha geniş tədrisini təklif edib.

Li Baorong ölkələrimiz arasındada siyasi, iqtisadi və digər sahələrdə əməkdaşlıq əlaqələrinin olduğunu bildirib. Azərbaycana səfərdən məmənunuğu bildirən qonaq qeyd edib ki, münasibətlərimizin inkişafı məmənunedicidir. O, səfərin əlaqələrimizin inkişafına töhfə verəcəyinə əminliyini söyləyib.

Mübariz Qurbanlı: Biz tariximizi öyrənərək, tarixdən ibrət dərsi götürməliyik

Ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən əsası qoyulan Azərbaycanın dövlət-din modeli bütün dünya üçün nümunədir. AZERTAC-in bölgə müxbiri xəbər verir ki, bu fikir Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin (DQİDK) və Şəki Şəhər icra Hakimiyyətinin birgə təşkilatçılığı ilə iyunun 1-də Şəkidə "Azərbaycanın dövlət-din modeli: əsas istiqamətlər" mövzusunda keçirilən konfransda səsləndirilib.

Tədbirdə Dövlət Komitəsinin və şəhər icra hakimiyyətinin rəhbər şəxsləri, yerli hüquq mühafizə orqanlarının rəhbərləri, ərazi icra nümayəndələri və belədiyyə sədrləri, Şəhər Ağsaqqallar Şurasının üzvləri, dini icma sədrləri, din xadimləri, ilahiyyatçılar, fəal gənclər və ictimaiyyət nümayəndələri iştirak ediblər.

Konfransın təşkilatçı qurumlarının rəhbərləri əvvəlcə ümummilli lider Heydər Əliyevin şəhər icra hakimiyyətinin binası qarşısında ucaldırılan abidəsi önünə gül dəstələri düzüb, xatirəsini ehtiramla

anıblar.

Tədbirdə şəhər icra hakimiyyətinin başçısı Elxan Usubov çıxış edərək, bu gün ölkəmizdə dövlət-din münasibətlərinin mövcud seviyyəsinin en yaxşı model kimi qiymətləndirildiyini diqqətə çatdırıb. Bildirilib ki, Prezident İlham Əliyevin bu sahəyə xüsusi diqqət və qayğısı nəticəsində ölkəmizdə dövlət-din münasibətləri özünün en yüksək seviyyəsindədir. Dövlət dini qurumlar və dini icmalar arasında münasibətlərin sağlam əməkdaşlıq və tolerantlıq əsasında qurulması işinə yardım edir. Azərbaycanda xalqının inkişafına, tarixi-

ləcək tolerantlıq mövcuddur və müxtəlif dinlərin nümayəndləri azad şəraitdə yaşayırlar.

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlı dövlət-din münasibətləri sahəsindəki siyasetin əsas istiqamətləri, multikultural dəyərlərin qorunması, tolerantlıq mühitine, milli mənəvi dəyərlərə bağlılığın gücləndirilməsi ilə bağlı görülən işlər barədə geniş məruzə edib. Komitə sədri bildirib ki, bu günlər xalqımız çox əlamətdar tarixi hadisəni - Azərbaycanın tarixində çox müüm və əhəmiyyətli yer tutmuş Xalq Cümhuriyyətin yaranmasının 100 illiyini böyük təntənə ilə qeyd edir. Cümhuriyyətin tarixinin öyrənilməsi və ictimaiyyətə çatdırılması çox vacib bir məsələdir. Demokratik Cümhuriyyətin quruculuğunda həyata keçirilən tarixi işlər sonrakı dövrlərdə də Azərbaycan xalqının inkişafına, tarixi-

nə, mənəvi həyatına çox böyük təsir göstərib.

Komitə sədri deyib: "Cümhuriyyətin 100 illiyinin qeyd edərkən, eyni zamanda, AXC rəhbərlərinin o dövrə həyata keçirdiyi siyasetin ayrı-ayrı istiqamətlərini də bir dəha tarixi olaraq nezərdən keçirmiş olurq. Biz tariximizi öyrənərək, tarixdən ibrət dərsi görməliyik".

Komitə sədri bildirib ki, Xalq Cümhuriyyəti dövründə Cümhuriyyətin siyasetində dövlət-din məsələləri çox əhəmiyyətli yerdən bəri tutub. Bu da təsadüfi deyildi. Çünkü Azərbaycanda Çar Rusiyanın süqutundan sonra müstəqil dövlət yaradılması istiqamətində fəaliyyətə başlanılanda daxildə qarşılurma yaratmaq, ölkənin müstəqilliyinin qarşısını almaq üçün müxtəlif vasitələrə əl atıldı.

Bu vasitələrdən biri də məzhəblerarası qarşılurma yaratmaq və bu məzhəbləri bir-biri ilə toqquşdur-

maqla Azərbaycanın inkişafını ləğitmək idi. "Cümhuriyyətin qurucuları bunu yaxşı dərk edərək, o dövrə xüsusi Dini Etiqad Nazirliyi yaratmışdır. Şeyxülislamlı müftini birlesdirən bu qurum Azərbaycan xalqını vahid ideya etrafında toplayaraq bu cür təxribatların qarşısını almağa müvəffəq oldu", - deyə Mübariz Qurbanlı bildirib.

Qeyd edilib ki, Xalq Cümhuriyyəti dövründəki dövlət-din modelində vahid din, vahid sistem, vahid idarəcilik dini azadlıq istiqamətində qurulub. Bu, çox önemli bir nümunə olub və müsəlman dünyasında en mütəreqqi modellərdən biri hesab olunub.

Mübariz Qurbanlı vurğulayıb ki, dövlət-din modelinin varisiyi Xalq Cümhuriyyəti dövründən bu günümüze daşınır. Azərbaycan dünyəvi dövlətdir. Dünyəvilik bizim Konstitusiyamızın ana süntullarından biridir.

Müsəlman dünyasını ümumi məqsəd etrafında birləşdirməyin və vahid mövqedə çıxış etməyin Azərbaycanın dövlət siyasetinin esas istiqamətlərindən biri olduğunu diqqətə çatdırın Dövlət Komitəsinin sədri öten ilin ölkəmizdə "İslam Həmrəyliyi İl" elan edilməsinin dövlətimizin başçısının İslam birliyinə həssas münasibətinin göstərdiyini deyib. Əlavə edib ki, İslam həmrəyliyi ancaq müsəlman ölkələrində deyil, bütün dünyada sülhün və dinc yanaşı yaşamağın mühüm şərtlərindendir.

Konfransda Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin Şəki-Oğuz bölgə qazisi Kamran Məmmədov və Şəki Şəhər Rayon Polis Şöbəsinin rəisi, polkovnik Əbülfət Rzayev çıxış edərək, rayondakı müvəcud dini durum barədə məlumat verib, din sahəsində zərərlə ideyaların yayılmasının qarşısının alınmasında belə maarifləndirme tədbirlərinin əhəmiyyətini yüksək qiymətləndiriblər.

"Azərbaycan ilə Avropa İttifaqı arasında əlaqələr dinamik inkişaf edir"

Bu fikir Azərbaycanın Baş nazirinin Avropa Komissiyasının komissarı ilə görüşündə vurğulanıb

Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Novruz Məmmədov iyunun 1-də Avropa Komissiyasının bədən məsələləri ve insan resursları üzrə komissarı Günter Ottingerin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb. AZƏRTAC xəbər verir ki, Baş nazir Novruz Məmmədov Avropa Komissiyasının nümayəndə heyətinin ölkəmizə səfərinin ikitirəfli əməkdaşlıq baxımından önemlili olduğunu bildirib, son illər ərzində Azərbaycan-Avropa İttifaqı əlaqələrində dinamik inkişafın müşahidə olunduğunu vurğulayıb. Qeyd edib ki, Azərbaycan ilə Avropa İttifaqı arasında mövcud olan etibarlı tərefdaşlıq əlaqələri xüsusi əhəmiyyətə malikdir. Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında tərefdaşlığı dair saziş layihəsi üzrə aparılan danışqlar prosesində məmənunluğunu ifade edən Baş nazir deyib: "Hesab edirəm ki, Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında tərefdaşlığı dair saziş imzalandıqdan sonra əlaqərimizin daha da inkişafi baxımından yeni bir mərhələyə qədəm qoyacaq".

Novruz Məmmədov ölkəmizin Avropa İttifaqına üzv olan dövlətlər də münasibətlərin inkişafına xüsusi önem verdiyini diqqətə çatdırır. Avropa İttifaqının Azərbaycanın əsas ticarət tərefdaşlarından olduğunu qeyd edən Baş nazir bundan sonra da bu sahədə müxtəlif istiqamətlər üzrə əməkdaşlığın davam etdirilməsi üçün geniş imkanların mövcudluğunu vurğulayıb. Qeyd edib ki, kənd təsərrüfatı, turizm, nəqliyyat, qida və sənaye

məhsullarının istehsalı, bərpa olunan alternativ enerji mənbələri sahələrində əməkdaşlığın genişləndirilməsi üçün böyük potensial var.

Ölkəmizin təşəbbüsü və iştirakı ilə həyata keçirilən qlobal layihələr, o cümlədən Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu xətti, Cənub Qaz Dəhlizi layihələrinə diqqəti yönəldən Baş nazir Azərbaycanın Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin olunmasındaki rolunu da xüsuslu qeyd edib. Novruz Məmmədov vurğulayıb ki, Azərbaycan Avropa ölkəleri ilə enerji sahəsində əməkdaşlığın daha da genişləndirilməsi üçün səylərini bundan sonra da davam etdirəcək.

Avropa Komissiyasının komissarı Günter Ottinger Novruz Məmmədovu Baş nazir təyin olunması və Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyi münasibətə tebrik edib, ona fealiyyətində uğurlar arzulayıb.

Ölkəmizə səfəri çərçivəsində bir sıra məhsuldar görüşlər keçirildiyini qeyd edən Günter Ottinger son illər Azərbaycanın böyük uğurlara imza atdığını bildirib. O, geostrateji mövqeyinə görə mürekkeb regionda yerləşən Azərbaycandakı mövcud sabitliyin yüksək qiymətləndirildiyini vurğulayaraq deyib ki, Avropa İttifaqı Azərbaycandakı sabitliyin və dinamik inkişafın davamlı olmasına maraqlıdır və ölkəmizlə əməkdaşlığı yüksək xətt üzrə inkişaf etdirmək əzmindədir. Görüşdə qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Düşənbədə MDB Hökumət Başçıları Şurasının iclası keçirilib

Iyunun 1-də Tacikistanın paytaxtı Düşənbə şəhərində Müstəqil Dövlətlər Birliyi (MDB) Hökumət Başçıları Şurasının iclası keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Tacikistanın Baş naziri Koxir Rasulzoda'nın sədrliyi ilə keçən iclasda Azərbaycanı Baş nazirin birinci müavini Yaqub Eyyubovun rəhbərliyi ilə nümayəndə heyəti təmsil edib. Yığıncaq ənənəvi olaraq iki formatda

keçirilib. Mehədud tərkibdə nümayəndə heyətlərinin rəhbərləri iqtisadi sahədə əməkdaşlığın aktual məsələləri ilə bağlı fikir mübadiləsi aparıb, azad ticarət xidmətləri haqqında saziş layihəsinə müzakirə ediblər. Şuranın geniş tərkibli iclasında MDB ölkələri arasında siyasi, iqtisadi, mədəni-humanitar və digər sahələrdə əlaqələrin derinləşdirilməsi istiqamətində bir sıra məsələlər diqqət mərkəzində olub.

Tədbirdə energetikanın innovasiya sahəsində inkişaf və qabaqcıl energetika texnologiyalarının işləniləb hazırlanması konsepsiyası və onun həyata keçirilməsi üzrə zəruri tədbirlər planı, MDB ölkələrində intellektual mülkiyyət bazarının formalasdırılması və inkişafı haqqında saziş imzalanıb. Şuranın növbəti iclası bu ilin noyabrında Astana keçiriləcək.

Vasif Talıbov Hindistanın ölkəmizdəki səfiri ilə görüşüb

Iyunun 1-də Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vasif Talıbov Hindistan Respublikasının ölkəmizdəki fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Sanjay Rana ilə görüşüb. Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Ali Məclisin Sədri səfirlə yenidən görüşündə məmənunluğunu bildirib və bunu əlaqələrin göstəricisi kimi dəyrənləndirib. Azərbaycanın ərazi bü-

tövlüyünün Hindistan tərəfindən beynəlxalq təşkilatlar səviyyəsində dəstekləndiyini vurğulayan Ali Məclisin Sədri qeyd edib ki, bu, ölkələrimiz arasındaki yaxşı münasibətlərin nəticəsidir. Ali Məclisin Sədri Azərbaycan-Hindistan əlaqələrinin inkişafında Naxçıvan Muxtar Respublikası tərəfindən səylərin göstəriləcəyini diq-qəte çatdırıb.

Səmimi qəbula görə minnətdarlıq edən Sanjay Rana Azərbaycan Xalq

Cümhuriyyətinin 100 illik yubileyi ərefəsində Naxçıvana səfər etdiyini, muxtar respublikada sosial-iqtisadi və mədəni inkişafın şahidi olduğunu bildirib. Səfir bu il Naxçıvan şəhərində İslam Mədəniyyətinin Paytaxtı və Avropa günləri ilə bağlı keçiriləcək tədbirlərin muxtar respublikanın uğurlu inkişafının nəticəsi olduğunu qeyd edib, əməkdaşlığın genişləndirilməsinə mühüm əhəmiyyət verdiklərini vurğulayıb.

QHT Şurası II qrant müsabiqəsinin yekunları ilə bağlı qərar qəbul edib

Dünen Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının növbəti iclası keçirilib. Şura sədrinin müavini Vüsal Quliyev iclası açaraq gündəliyi təklif olunan Şuranın Apelyasiya Komissiyasının (AK) iclasının nəticələrinə baxılması, 2018-ci il ikinci qrant müsabiqəsinin yekunları və Şuranın 2018-ci il birinci rübdəki fealiyyəti barədə məsələni elan edib. Gündəlik yekdillilik təsdiq olunub.

Vüsal Quliyev Şuranın qrant müsabiqəsi mövzularının her zamanki kimi cənab Prezident İlham Əliyevin müəyyən etdiyi dövlət siyasetinin prioritətlərinə, ictimai aktuallıq kəsb edən məsələlərə uyğun olaraq tərtib olunduğunu deyib. Sədr müavini dövlət başçısının İrəvan xanlığı, Zəngəzur, Göygəz mahalları kimi tarixi torpaqlarımıza qayıtmamızın siyasi və strateji hədəfimiz olması ilə bağlı bildirdiyi fikirlərini əsas götürərək 2018-ci il ikinci qrant müsabiqəsinin 9 mövzusundan 5-nin bu istiqamətə həsr olunduğunu vurğulayıb. Apelyasiya Komissiyasının sədri Sahib Məmmədov cari ilin aprelin 5-də AK-nin növbəti iclasının keçirildiyini qeyd edərək nəticələr haqqında Şura üzvlərini məlumatlandırdıb.

Şura Katibliyinin icraçı direktoru F.Qurbanov 2018-ci il ikinci qrant müsabiqəsi

haqqında geniş məlumat verib. İcraçı direktor 07 mart - 30 mart 2018-ci il tarixlərində ikinci qrant müsabiqəsində iştirak üçün 223 QHT-nin Şuraya ərizə təqdim etdiyini deyib. Onlardan sənədləri qaydasında olan 220 təşkilatın ərizəsi qeydiyyata alınıb. Bu QHT-lərdən 207-si layihə təqdim edib. 15 təşkilatın təqdim etdiyi layihə müsabiqə şərtlərinə uyğun olmadığından qeydiyyata alınmayıb. 192 layihə isə ekspertizaya təqdim edilib. İcraçı direktor müsabiqə prosesinin Şuranın təlimat və qərarlarına müvafiq şəkildə təşkil olunduğunu bildirib.

Fərasət Qurbanov Şuranın 2018-ci il birinci rübdəki fealiyyəti barədə də etrafı məruzə edib.

Şura üzvləri Şahin İsmayılov, Nərgiz Xələf, Emin Həsənli, Əliməmməd Nuriyev, Sabib Məmmədov, Rufiz Qonaqov və Anar Xəlilov çıxış edərək gündəlikdə dayanan məsələlərlə bağlı bağlı rəy və təkliflərini bildirib. Yekun olaraq Şura üzvləri ekspertlərin və Bütçə Komissiyasının rəyini nəzərə alaraq 82 layihənin maliyyələşdirilməsi, həmçinin Apelyasiya Komissiyasının iclasının nəticələri haqqında qərar qəbul ediblər. Müsabiqənin nəticələri ilə Şuranın www.cssn.gov.az, www.qhtxəber.az və www.e-qht.az saytları vasitəsi ilə tanış ola bilərsiniz.

Heydər Əliyev Fondunun uşaqların hüquqlarının qorunması, sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi istiqamətində misilsiz fəaliyyəti var

- Rauf müəllim, hər il 1 iyun tarixi Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günü kimi qeyd olunur. Azərbaycanda uşaq hüquqlarının təmin olunması da dövlət siyasetinin prioritet istiqmətlərinən biridir. Bu barədə nə deyə bilərsiniz?

Bildiyimiz kimi, 1950-ci il iyunun 1-də keçirilmiş Qadınların Beynəlxalq Konfransında uşaq hüquqlarının təmin edilməsi məqsədile qərara alınıb ki, bu tarix bütün dünyada Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günü kimi qeyd edilsin. Azərbaycan da beynəlxalq birliliyin üzvü kimi hər il bu günü qeyd edir. Bundan əlavə, BMT tərəfindən 1989-cu ildə Uşaq Hüquqları haqqında Konvensiya qəbul olunub. Eyni zamanda, BMT Baş Assambleyasının müvafiq qərarı ilə 20 noyabr tarixi də Ümumdünya Uşaqlar Günü kimi qeyd olunmaqdadır.

Əlbəttə, ölkəmizdə uşaqların sağlam, firəvan yaşamasına, onların hüquqlarının yüksək səviyyədə qorunmasına xidmət edən dövlət siyasetinin əsası xalqımızın Ümummilli idarə Heydər Əliyev tərəfindən qoyulub. Ulu önder Heydər Əliyev 1993-cü ildə respublikamızda ikinci dəfə hakimiyətə gəldikdən sonra bütün sahələrdə olduğu kimi, uşaq hüquqlarının qorunması, uşaqların sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi, hərtərəfli qayğı ilə əhatə olunma-

si istiqamətində geniş-miqyaslı işlər görüldü. Bu dövrdən etibarən uşaqların sağlamlıqlarının qorunması, müasir, sivil tələblərə cavab verən şəraitdə təhsil almaları istiqamətində mühüm tədbirlər həyata keçirildi. Ölkəmizdə uşaqların en böyük həməyədarı Ulu önder Heydər Əliyev dövlət siyasetinin en vacib istiqamətlərindən biri kimi böyüməkdə olan nəslin sağlam, firəvan, xoşbəxt yaşaması-

*Milli Məclisin Əmək və sosial siyaset komitəsinin sədr müavini
Rauf Əliyevin yap.org.az-a müsahibəsi*

ni göstərib. Azərbaycan Respublikası uşaq hüquqlarının təminatı ilə bağlı bir sıra beynəlxalq sazişlərə, o cümlədən, 1994-cü ildə BMT-nin "Uşaq hüquqları haqqında" Konvensiyasına qoşuldu. Təbii ki, ölkəmizdən bu konvensiyaya qoşulması uşaq hüquqlarına yüksək mənəvi dəyər verərək, onların normal sosial-mənəvi ruhda layiqli insan kimi yetişməsi, bu yolda qarşıya çıxan problemlərin aradan qaldırılması, uşaqların ehtiyaclarının hərtərəfli təmin olunması istiqamətində addımların atıldığı bir daha təsdiq etdi. Həmçinin, uşaq hüquqlarının müdafiəsi ilə bağlı zəngin qanunvericilik bazası formalasdı, Azərbaycan Respublikası Milli Məclisində uşaqların hüquqlarının qorunması-

na dair mühüm qanunvericilik aktları da qəbul olundu. Bu mənada "Uşaq hüquqları haqqında", "Valideynlərin itirmiş və valideyn həməyəsindən məhrum olmuş uşaqların sosial müdafiəsi haqqında" qanunların qəbulunu xüsusi qeyd etməliyik.

Qeyd edim ki, "Uşaq hüquqları haqqında" qanunda uşaqların hüquq bərabərliyi, yaşamaq və inkişaf etmək hüququ, həyat və sağlamlığının mühafizəsi hüququ, ad və vətəndaşlıq almaq hüququ, tərbiye almaq hüququ, azadlıq və şəxsi toxunulmazlıq hüququ, zəruri maddi təminat hüququ, vicdan -fikir və söz azadlığı, məlumat azadlığı, ailədə yaşamaq hüququ, yaşına, səhəhetinə, ümumi təhsil və peşə hazırlığı səviyyəsinə uyğun olaraq əmək hüququ, istirahət hüququ, ictimai təşkilatlarda birləşmək hüququ, şərəf və ləyqətinin müdafiəsi hüququ təsbit olunub.

Bu gün uşaqların en böyük həməyədarı olan ölkə başçısı İlham Əliyev, Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərliyi altında bu istiqamətdə mühüm addımlar atılır, böyük işlər görülür. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Sərəncamına əsasən 2009-cu il ölkəmizdə "Uşaq ili" elan olunub. Mehriban Əliyevanın rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondu tərəfindən uşaqlara dövlət qayığının gücləndirilməsi, uşaq problemlərinin həllinə diqqətin artırılması məqsədile bir sıra proqramlar həyata keçirilir.

Azərbaycan insan hüquqlarına, onun tərkib hissəsi olan uşaq hüquqlarına hörmətlə yanaşır. Dövlət siyasetinin əsas istiqamətlərindən biri uşaqların təhsilinin, sağlamlığının, asudə vaxtının səmərəli keçirilməsinin təmin edilməsi, onlar üçün bütün sahələrdə bərabər imkanların yaradılmasıdır.

- Qeyd etdiniz ki, Heydər Əliyev Fondu tərəfindən uşaqlara uşaq problemlərinin həlli ilə bağlı müxtəlif tədbirlər həyata keçi-

rir. Bütün bunların əhəmiyyəti nədən ibarətdir?

- Şübhə yoxdur ki, ölkəmizdə uşaqların hüquqlarının qorunması, onların sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi ilə bağlı tədbirlərden danışarken, biz Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondu Prezidenti, UNESCO-nun və İSESCO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyevanın və onun rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fonduñan bu istiqamətdə misilsiz fəaliyyətini xüsusi qeyd etməliyik. Mehriban xanım Əliyevanın bilavasitə rəhbərliyi altında həyata keçirilən çoxsaylı layihələr və proqramlar uşaqlarımızın talebyinde müstəsna rol oynayıb.

Uşaqların sağlam və yüksək təhsilli böyümələri, gələcəkdə intellektli şəxslər kimi formalşəmlərlə diqqət yetirmək, onların geniş qayğı ilə əhəte olunması fondu fəaliyyət prioritətlərindən biridir. Heydər Əliyev Fondu fəaliyyət göstərdiyi ötən illər ərzində uşaqlarımız üçün çoxsaylı səhiyyə obyektləri, bədii-yaradıcılıq mərkəzləri, idman və istirahət komplekslərinin tikilməsi istiqamətində çoxsaylı layihələr həyata keçirib, müxtəlif əlamətdar günlərdə və bayramlarda Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü və birباşa istirakı ilə uşaqlarımız üçün mərasimlər, şənlik tədbirləri keçirilib, müxtəlif hədiyyələrə balaşalarımızın qəlibinə sevinc, könlüne xoş ovqat bəxş edib.

"Uşaq evləri və internat mətbələrinin inkişafı", "Yeniləşən Azərbaycana yeni məktəb" proqramları, "Təhsilə dəstək", "Diabetli uşaqlara en yüksək qayğı", "Talassemiyazis həyat naminə" və bəkimi layihələr istər təhsil, istərse də səhiyyə sahəsində Mehriban xanım Əliyevanın uşaqlarla bağlı fəaliyyətində istiqamətverici, stimulverici olub.

- Hazırda bu istiqamətdə nə kimi tədbirlər həyata keçirilir?

- Bu gün ölkəmizdə uşaq hüquqlarının müdafiəsi ilə bağlı müxtəlif tədbirlər keçirilir. Azərbaycan hökuməti uşaqlar üçün bütün sahələrdə geniş imkanlar yaradıb. Uşaqlar bu imkanlardan səmərəli istifadə etməli, bilik və bacarıqlarını artırmalı, tariximizi, mədəniyyətimizi yaxşı öyrənməlidirlər. Təəssüfə qeyd etməliyik ki, müəyyən qədər ailələrdə baş verən mənfi hallar da uşaqlara təsir göstərir. Bunun aradan qaldırılması üçün profilaktik tədbirlər görülür, uşaqlara hüquqi yardım göstərilir.

Uşaqların sağlam mühitdə təbiye edilməsi üçün zəruri şəraitin yaradılması, valideyn himayəsinən məhrum olan uşaqların dövlət qayığısı ilə təmin edilməsi, uşaqlara qarşı zorakılığın qarşısının alınması kimi məsələlər daim diqqət mərkəzindədir. Uşaqların

problemlərinin həllinde onlara dialoqun qurulması vacib amillərdir. Uşaqların danışmaq və dinlənmək hüququ təmin edilməlidir. Əger bir dövlət güclü olmaq, stabil inkişaf etmək istəyirsə, uşaqlara lazımi diqqəti göstərməlidir. Azərbaycanda uşaqların xoşbəxt, firəvan böyüməsi üçün onlara yaradılmış şərait, dövlət qayğısı təqdirəlayıqdır. Uşaqların rifahının yüksəldilmesi, onların intellektual səviyyəsinin artırılması dövlət siyasetinin başlıca vəzifələrindən biridir. Ümumiyyətə, uşaqların hüquqları ölkəmizdə ən ali səviyyədə Konstitusiya qanunları ilə qorunur və dövlət uşaq hüquqlarının qorunmasının və təhlükəsizliyinin qarantıdır.

- Rauf müəllim, bəs sağlamlıq imkanları məhdud olan uşaqların sosial müdafiəsi istiqamətində görürən işlər hansı səviyyədədir?

- Respublikamızda əlliliyin qarşısının alınması, əlliliyi olan şəxslərin tibbi-sosial reabilitasiyası, onlara layiqli həyat şəraitinin yaradılması hem ölkənin Konstitusiyasında, hem əsas strateji sənəd olan "Azərbaycan 2020 gələcəyə baxış" inkişaf Konstitusiyasında, hem de müvafiq hüquqi-normativ sənədlərdə təsdiq olunub. "Əlliliyin, uşaqların sağlamlıq imkanları məhdudluğunu qarşısının alınması, əllillərin və sağlamlıq imkanları məhdud uşaqların reabilitasiyası və sosial müdafiə haqqında qanun vəsütesilə bu sahədə dövlət siyaseti müəyyənləşdirilib. Bu sahədə ən mühüm məsələlərdən biri olan əllillərin və fiziki imkanları məhdud şəxslərin sosial infrastruktur obyektlərində sərbəst istifadə etmələri üçün lazımi qanunvericilik bazası müəyyənləşdirilib.

Azərbaycan Respublikasında müvafiq icra hakimiyəti orqanları, müəssisələr (birləşiklər), idarəələr və təşkilatlar (mülkiyyət və təsərrüfat formasından asılı olmayaraq) sosial infrastruktur obyektlərinin mənzillərin, icimal, istehsal binalarının və qurğularının əllillər və sağlamlıq imkanları məhdud uşaqlara maneəsiz müvəssər olması, ictimai nəqliyyatdan və nəqliyyat kommunikasiyalarından, rabitə və informasiya vasitələrindən, istirahət və asudə vaxt yerlərindən onların sərbəst istifadə etməsi üçün lazımi şəraitlərə təmin etməlidirlər.

Qanunvericilikdə nəzərdə tutulduğu kimi son illərdə respublikamızda istifadəyə verilən sosial infrastruktur obyektləri o cümlədən yaşayış binaları, aeroportlar, avtovağzallar, idman qurğuları və digərlərində əllillərin və sağlamlıq imkanları məhdud uşaqların tələbləri nəzəre alınır. Bundan başqa mövcud sosial infrastruktur obyektlərinin bu tələblərə uyğunlaşdırılması sahəsində de müəyyən işlər aparılır.

"Nar" Uşaqların beynəlxalq müdafiəsi günündə balacaları təbrik etdi

Gəlin birlikdə böyüyək

Əllillər Kitabxanasına hədiyyə edildi.

Nağılların peşəkar studiyada səsləndirilməsi prosesinə "Belə-bele işlər" layihəsindəki uğurlu fəaliyyəti və balacalarla olan sonsuz sevgisi ilə fərqlənən Kəmələ Rövşən celb edildi. Uşaqlara nağıl danişmağı çox sevən Kəmələ xanımın bu həvəsi "Nar" operatorunu belə bir faydalı akciyaya imza ataraq balacaları sevindirməye ruhlandırdı. Prosesin eks olunduğu xüsusi video "Nar"-ın sosial media sehifelerində ictimaiyyətə təqdim edildi.

Xatırladıq ki, elm, təhsil və uşaqlara qayğı "Nar" korporativ sosial məsuliyyət (KSM) strategiyasının tərkib hissəsidir. Mobil operatorun KMS strategiyası haqqında daha ətraflı məlumatı nar.az internet sehifəsindən əldə etmek olar.

Əli Kərimli həbs edilə bilər

AXCP-yə Rusiyadan gizli olaraq göndərilən külli miqdarda maddi vəsait işində maraqlı detallar üzə çıxıb

Hər kəsə bəlli olan fakt ondan ibarətdir ki, dağıdıcı müxalifətin bəzi ünsürləri xarici maraqlı dairələrlə geniş əlaqələrə və münasibətlərə malikdir. Bu cür əməkdaşlıq münasibətlərin əsas xəttini bir-birinin maraqlarının ödənilməsi təşkil edir. Yəni xarici dairələrin sifarişlərinin yerinə yetirilməsi qarşılığında dağıdıcı müxalifət təmsilçiləri maliyyə vəsaiti əldə edirlər. Bu günlər cəmiyyətdə müzakirə edilən daha bir məsələ AXCP sədri Əli Kərimlinin müxtəlif vaxtlarda, ümumilikdə, Rusyanın müəyyən qaranlıq dairələri tərəfindən 412 min ABŞ dolları məbləğində maliyyə vəsaiti almasıdır. Artıq məsələnin araşdırılması üçün Azərbaycan hüquq-mühafizə orqanları əməliyyata başlayıblar. Əgər məsələ öz hüquqi təsdiqini taparsa, o zaman Ə.Kərimlinin həbs olunması qaçılmazdır.

Məsələ heroinlə həbs olunan cəbhəçinin açıqlamalarından sonra üzə çıxdı

Mətbuatı istinadən, demək olar ki, Ə.Kərimlinin ifşa olunması məsələsi AXCP-nin Rusiyada yaşayan fəal üzvü, Rüstəmov Saleh Mehərrəm oğlunun 30.829 qram heroinlə həbs olunması ilə üzə çıxdı. Daha doğrusu, ictimaiyyət anladı ki, heroinle başlayan əməliyyat ele, mehz Azərbaycan siyasetinə Rusiyadan qeyri-qanuni yollarla daxil olan maddi müdaxilə kanallarından birinin aşkarlanaraq, araşdırılması əməliyyatıdır. Məlum faktdır ki, AXCP sədri Ə.Kərimli 2013-cü il prezident seçkiləri ərefəsi Kremlin qaranlıq dairələrinin ideya müəllifliyi ilə yaradılan "Milli Şura"nın qeyri-rəsmi rehberidir. Mehz onun səyi ilə siyasi səhnəsinə kənar güclər üçün açıq qapı rolunu hazırladı AXCP və "Milli Şura" həyata keçirir. Həmin qapının "qapıcıısı" da, bilavasitə Əli Kərimli özüdür. İstənilən bir dövlət bu cür kənar müdaxiləye qapı rolunu oynayan təşkilatla və onun "qapıcıısı"na həssas yanaşar, bu gücü və oraya rehbərlik edənləri zərrəbinle izləyər, onların imkanlarını minimuma endirməyə çalışır. Üstəlik, AXCP-"Milli Şura" vasitəsi ilə Azərbaycan siyasetinə birbaşa daxil olmaq imkanı Rusiya kimi fövqəldövlətin bəzi dairələrinin elindədirse, məsələ daha da ciddiləşər. Bu baxımdan, Azərbaycan dövləti də, ictimaiyyəti də, hətta Bakıdakı Qərb dövlətlərinin təmsilçiləri də 2013-cü ildən sonra "Milli Şura" layihəsi etrafında cəmlənən siyasi komponentlərə və siyasetçilərə şübhə ilə yanaşırlar.

"Milli Şura" layihəsi Abbas Abbasovun vasitəsi ilə tərtib olunub

Kremlin müəyyən qaranlıq dairələrinə yaxın olan kino-ssenarist Rüstəm İbrahimbəyovun və baş nazirin keçmiş müavini Abbas Abbasovun vasitəsi ilə tərtib olunan "Milli Şura" layihəsi hələ də Azərbaycan siyasetindədir, funksionaldır və bu baxımdan, ciddi təhdiddir. Ona görə də, məsələn, bu təşkilatlara rehbərlik edən siyasi liderin - Ə.Kərimlinin əline son iki ildə 412 min dolların çatması xüsusi araşdırma tələb edən mövzudur. Hətta ABŞ-da da kənar dövlətlərdən, xüsusilə Rusiyadan siyasetə pul köçürmələri böyük qalmaqla sayılır və bu qalmaqla kimlərin adlarının qarışmasına asılı olmayıaraq, ciddi şəkildə araş-

dırılır. Son prezident seçkisində D.Trampın seçki kampaniyasına Rusyanın ən müxtəlif texnologiyalarla, vasitələrlə maddi dəstək vermesi iddiaları hələ də gündəmdədir və tədqiq olunur. Bununla bağlı xeyli dövlət

rəsmisi istintaq altına alınıb, bəziləri istefaya məcbur edilib.

Azərbaycan siyasetinə də, Rusiyadan, ləp elə İrandan, Türkiyədən və başqa dövlətdən külli miqdarda pul daxil olursa, bura da ciddi bir həssaslıq və ciddi bir yanaşma olmalıdır. Xarici dövlətdən maddi dəstək almaq Azərbaycan qanunları ilə siyasi təşkilatlara və liderlərə qadağan edilib.

Bu baxımdan, Rusiyadan Saleh Rüstəmovun da daxil olduğu şəbəkənin Azərbaycan siyasetinə maddi axın xətti təşkil etməsinin ifşası və onun amansızlıqla kəsilməsi düzgündür, dövlət və millət maraqları üçün mühümdür.

Üstəlik, hələ məlum deyil ki, başqa vasitələrlə həyata keçirilən paralel axın xətləri də varmı... Doğrudur, Ə.Kərimli ona daxil olan vəsaitlərin böyük bir qismini şəxşən mənimşəyib və ailəsinin komfortlu həyatına sərf edib. Lakin esas olan siyasetə qanunsuz və gizli mədaxile prosesidir. Onun xərclənməsi artıq bu cina-yət prosesində ikinci dərəcəli məsələdir.

Qənimət Zahid Saleh Rüstəmovla iş birliyində olub

Araşdırımlar zamanı üzə çıxan faktlara görə, Ə.Kərimli Rusyanın qaranlıq dairələrinin dəstəyini qazanmaq üçün geniş iş aparıb. O, bu məsələdə "Azadlıq" qəzetinin baş redaktoru Qənimət Zahidi də işə cəlb edib. Q.Zahid də, öz növbəsində, cəbhəçə dostu S.Rüstəmovu müəyyən təlimatlar əsasında Moskvaya göndərib. Müsa-

vat.com-un müxbirinin etibarlı mənbədən əldə etdiyi məlumatə görə, Saleh Rüstəmov partiya yoldaşı Qənimət Zahidin təklifi ilə 2012-ci ildə (tarixe diqqət edin! Milli yardıcların ittifaqı, ardınca da "Milli Şura" layihəsi ilə eyni dönmə!) Moskvaya gedərək, Rusiyada yaşayan, keçmiş AXCP üzvlərinin şəbəkəsini yaradıb, şəbəke vasitəsilə partiyanın Azərbaycan-daki fəaliyyətinin maliyyələşdirilməsini təşkil edib. Onlar AXCP gənclər təşkilatının üzvü olmuş, Moskvada aşşaz işləyən Eltac Əlis ola birlikde (Tramp işində de "Kremlin aşşazı" obrazı keçir!) təbliğat işləri aparıblar, bə barədə "Azərbaycan saati" verilişində də elan yerləşdiriblər. Bu, üzde görünən mexanizmdir. Bunnun, hətta görünməsinə istəyiblər!

Təbii ki, bu mexanizmin xüsusi bir qatın olması da mümkündür. Yəni kənar bir dövlətin xüsusi xidmet orqanı bu yapılmama üzərində rahatlıqla maddi dəstək və bu xətlə də daxili siyasetimizə müdaxiləni həyata keçirəbilər...

Məsələn, Bakıya, Əli Kərimliyə hər ay Rusiya bazarlarından 30 min dollar toplamaq sadə bir iş deyil. Hətta mümkünsüzdür! Bu pulların kiçik bir qismi azərbaycan-

lılardan yiğilsa da, əsas qismi xüsusi xidmet orqanlarının vasitəsi ilə təqdim oluna bilər.

Üzde olan ve görünən mexanizm belədir ki, S.Rüstəmov 2016-ci ilin martından etibarən Moskvada öz ticaret qurumunda, tabeliyində işləyən Jenga Adolfovanın adına "Sberbank"da hesab açıb, hər ay 30.000 ABŞ dolları məbləğində pulu müəyyən şəxslər vasitəsilə Bakıda yaşayan qardaşı oğlu Vadiyi Rüstəmliyə çatdırıb. Maraqlı detallardan biri də budur ki, "WhatsApp" programında AXCP-nin 16 nəfər keçmiş üzvündən ibarət qrup yaradaraq, bir-birleri

ile, əsasən, həmin program vasitəsilə əlaqə saxlayıblar. Toplanmış, ya da onlara verilən pulsular Moskva şəhərində qeyri-rəsmi pul köçürmələri ilə məşğul olan Vüqar adlı şəxsin vasitəsilə göndərilib.

Para axınının daha sonrakı istiqaməti belədir. Vadiyi Rüstəmli Moskvadan göndərilən pulu alıb, AXCP rəyasət heyətinin üzvü Məhərrəmov Aqil Əli oğlu, gənclər komitəsinin ali məclisinin sədri Nəsimov Ruslan Şamil oğlu, Nərimanov rayon şöbəsinin sədri Həsənov Babək Qəzənfər oğlu vasitəsilə partiya rehbərliyinə ötürüb. Pul ünvana çatandan sonra Əli Kərimli ona "WhatsApp" programı vasitəsilə "bəy, sağ ol, çatdı" kimi minnədarlıq sözlərini yazıb göndərib. Keçən dəfə də yazdığımız kimi, Əli Kərimli yiğilan pulsar coxaldıqca, həmin pulsuların hazırlıda Fransada yaşayan Qənimət Zahid üçün də hər ay rehbəri olduğu televiziya kanalının saxlanılması üçün 2.000-2.500 ABŞ dolları göndərib.

Bir daha vurğulayıraq ki, iki il ərzində - 2016-ci ilin martından 2018-ci ilin martına kimi Rusiyadan AXCP üçün 411.952 ABŞ dolları məbləğində pul göndərilib. Rusiyadan Azərbaycana pul köçürülməsi ilə məşğul olan Hüseynov Ceyhun Hüseyn oğlu, İsgəndərov Rauf Sahib oğlu, Əhmədov Heydər Yaşar oğlu, Mehdiyanov Tural Ədalət oğlu həvəle olunan pulu V.Rüstəmliyə verdikdən sonra bunu təsdiqləyən qəbz aldıqlarını göstəribler.

Bu qədər vəsaitin vergi ödənmədən, deklarasiya olunmadan, mütemadi olaraq, göndərilməsinin Rusyanın müvafiq qurumlarının diqqətini çekməməsi və ya buna göz yumulması da maraq doğurur. Məlumatı görə, bu məqamları araşdırmaq, vəsaitin yalnız ticarət yoluyla əldə edilib-edilməyini, pul göndərən şəxslərin qrantlar alıb-almamalarını aydınlaşdırmaq məqsədilə Rusiya tərəfinə sorğular göndərilib.

Artıq AXCP sədri Ə.Kərimli alinan vəsaitlərə bağlı ilkin etiraflarını sosial şəbəkələr vasitəsilə dileyə bilər. Bununla yanaşı, o, etiraflarına S.Rüstəmli "bize qarşı ifadə versə də, yene də müdafiə edəcəyik" qeydini də elave edir. Görünür, bununla S.Rüstəmliyə daha gizli məqamların üstünü aymamaya çağırış edir...

Söz yox ki, Ə.Kərimlinin müxtəlif vaxtlarda müxtəlif şəxslər vasitəsilə Moskvadakı müəyyən qaranlıq dairələrdən 412 min dollar alması çox ciddi faktdır. Yəqin ki, yuxarıda qeyd etdiyimiz beynəlxalq təcrübəyə əsasən, hüquq-mühafizə orqanları təxirəsalınmaz tədbirlər görecəklər. Ən azı Ə.Kərimlinin məsələ ilə bağlı dindiriləməsi və istintaqa cəlb olunması təmin olunacaq. Mehz bundan sonra məsələyə hüquqi qiymət verilməsi mümkün olacaq. Hələlik isə, ilkin məlumatlara istinadən, demək olar ki, Ə.Kərimlinin həbs olunması üçün kifayət qədər əsaslar var.

i.ƏLİYEV

“Kaspi nəşrləri” seriyasından iki yeni kitabın təqdimatı olub

Azərbaycan Xalq Cümhuriyət yətinin 100 illik yubileyi münasibətilə iyunun 1-də Beynəlxalq Mətbuat Mərkəzində "Kaspi" qəzeti və "Kaspi" Təhsil Şirkətinin təşkilatçılığı ilə tədbir keçirilib. AZƏRTAC xəber verir ki, tədbirdə "Kaspi nəşrləri" seriyasından iki yeni kitab – "XX əsr Azərbaycanın görkəmli dövlət qurucuları" və Əlimərdan bəy Topçu-başovun "Kaspi"dən seçmələr" i təqdim edilib.

Mətbuat Şurasının sədri, Milli Məclisin deputatı Əflatun Amaşov bildirib ki, "Kaspidən" seçmələr" kitabında Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin qurucularından birinin - görkəmli ictimai-siyasi xadim, diplomat və publisist Əlimərdan bəy Topçubaşovun 1898-1906-cı illerdə baş redaktoru olduğu "Kaspi" qəzetində dərc edilmiş məqələlərinəndən bir qisminin Azərbaycan dilinə tərcüməsi toplanıb. Bu vəzi-

larda Azərbaycanın və bütünlükde Cənubi Qafqaz regionunun XX əsrin evvəllerindəki həyatı özünün en müxtəlif yönəri və istiqamətləri ilə eksini tapıb. Ə.Topçubaşovun zəngin publisistik irsi onun milli istiqlal məfkürəsinin öncülü və gələcək Azərbaycan Cümhuriyyətinin ideoloqlarından biri olduğunu göstərməklə yanaşı, "Kaspi" qəzetiñin də həmin prosesdəki roluna və xidmətlərinə işq salır. Əsər tarixçilər, filoloqlar, politoloqlar, media təmsilçiləri, geniş oxucu kütləsi üçün nəzərdə tutulub. Qeyd olunub ki, kitabın tərtibatçısı və rus dilindən tərcümə edən, müqəddimə, izah və şərhlerin müəllifi tənqidçi, ədəbiyyatşunas, tərcüməçi, filologiya elmləri doktoru, Azərbaycanın Macarıstandakı səfiri Vilayet Quliyevdir. Ə.Amaşov qeyd edib ki, "XX əsr Azərbaycanın görkəmli dövlət qurucuları" neşrində isə Azərbaycanın görkəmli dövlət qurucularının,

siyasi xadimlərinin, ziyalılarının həyat və fəaliyyətindən bəhs olunur. Bildirilib ki, "Kaspi" qəzeti və "Kaspi" Tehsil şirkəti tərefindən nəşr edilən bu kitablar geniş oxucu kütlesi üçün nəzərdə tutulub. Kaspi nəşrləri" seriyasının rəhbəri və redaktoru isə Sona Vəliyevadır.

"Kaspi" qəzetinin təsisçisi, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru Sona Vəliyeva "Kaspidən" seçmələr" kitabında millətimiz üçün gərəkli mövzulara yer verildiyini bildirib. O, "XX əsr Azərbaycanın görkəmlı dövlət qurucuları" kitabında ümummilli lider Heydər Əliyevə xüsusi bölmə ayrıldığını və bu bölmədə Ulu Öndərin Cümhuriyyət qurucularına ehtiramının qabarıl şəkildə göstərildiyini diqqətə çatdırıb. Digər çıxış edənlər de "Kaspi nəşrləri" seriyasından çapdan çıxan kitablarla bağlı fikirlerini bölüşübllər.

Müdafıə naziri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində verləşən ön xətt bölmələrində olub

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin tapşırığına əsasən müdafiə naziri, general-polkovnik Zakir Həsənov və nazirliyin digər rəhbər heyəti cəbhə xəttinin müxtəlif istiqamətlərində yerləşən ön xətt bölməlerində olublar.

Müdafıə Nazirliyinin
mətbuat xidmətindən
AZƏRTAC-a bildiriblər ki,
general-polkovnik Z.Həsə-
nov hərbi hissələrin döyüše
hazırlıq vəziyyətini yoxlayıb,
üzbeüz düşmən mövqelərinin
müşahidə edib və müvafiq
tapsırıqlar verib.

Hərbi birliklərin komandanlıqları ilə keçirilən müşavirələrdə müdafiə naziri Azərbaycan Ordusunun silahlanmasına yeni daxil edilen hərbi texnikanın müasir tələblərə tam cavab verdiyini vurğulayaraq, müxtəlif silah növlərinin alınması prosesinin bundan sonra da davam edəcəyini diqqətə catdırıb. Düşmenlə

qarşılurma xəttindəki vəziyyəti dəyərləndirən nazir Ali Baş Komandanın tapşırıqlarını, qarşıda duran vəzifələri, eləcə də düşmənin istənilən təxribatının qarşısının dərhal alınması ilə bağlı müvafiq göstərişləri şəxsi heyətə çatdırıb. Hərbi qulluqçular işğal altındaki torpaqların tezliklə azad edilməsi üçün hər an hazır olduğunu bildiriblər.

Bəhruz Quliyev: “Cənub Qaz Dəhlizi Azərbaycana əlavə dividendlər gətirəcək”

sızlığını təmin edəcək bu layihə çox sayıda müxtəlif maraqlı tərəfləri, o cümlədən 6 ölkə və 11 şirkəti özündə əhatə edir: "Əbəs deyil ki, açılış mərasimində çıxış edən Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın Avropa məkanının enerji təhlükəsizliyinin təminatçısı olduğunu xüsusilə vurğuladı və qeyd olundu ki, iqtisadi qüdrəti olan ölkəmiz regional və s. layihələrdə həm təşəbbüskar, həm də iştirakçı rolunda uğurlar qazanır. Məhz "Cənub Qaz Dəhlizi"nin istifadəyə verilməsi bu uğurların məntiqi nəticəsidir".

Ekspert layihənin digər mahiyyətləri barədə də danışraq bildirib ki, bu layihə Azərbaycana əlavə dividendlər gətirəcək: "Ölkə iqtisadiyyatı daha da sürətli inkişaf edəcək. Çünkü son illər ərzində Azərbaycan iqtisadiyyatı dünya miqyasında ən sürətli inkişaf edən iqtisadiyyat olaraq qalmaqdadır. Bu layihə Azərbaycan üçün yeni imkanlar açmaqla yanaşı, tərəfdəş ölkələrə də öz töhfələrini verəcək. Hələ "Cənub Qaz Dəhlizi"nin temelqoyma mərasimində çıxış edərkən ölkə başçımız qeyd etmişdi ki, bu layihə tərəfdəş ölkələrimiz üçün də çox faydalıdır. Yəni bu layihənin icrası neticəsində uduzan tərəf olmayıcaq. Belə ki, bu layihə Avropanın enerji təhlükəsizliyini təmin edən layihədir. Məhz bu amilləri də nəzərə alsaq, Azərbaycanın ister Avropa məkanında, isterse də dünyadakı yeri daha aydın görünür".

B.Quliyev son olaraq onu da bildirib ki, bu layihə yalnız Avropanın enerji təhlükəsizliyinin deyil, eləcə də ölkəmizin təhlükəsizliyinin təminatçısıdır: "Çünkü iqtisadi qüdrətimiz buna imkan verir ki, Azərbaycandakı sabitlik, inkişaf, tərəqqi davamlı olsun. Ölkəmiz "Cənub Qaz Dəhlizi" layihəsini gerçəkliliyə çevirirək də böyük uğurlara qədəm qoydu ki, bundan da Azərbaycanın təhlükəsizliyini təmin etməyi tövsiyə edir".

Azərbaycan Avropa Komissiyası ilə maliyyə idarəetməsi sahəsində əməkdaşlığı müzakirə edib

Azərbaycan Avropa Komissiyası ilə maliyyə və bündə idarəetməsi istiqamətində əməkdaşlığı müzakirə edib. Maliyyə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilblər ki, müzakirələr maliyyə naziri Samir Şərifovun iyunun 1-də Avropa Komissiyasının bündə məsələləri və insan resursları üzrə komissarı Günter Ottin-gerin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə keçirdiyi görüşdə aparılıb. Söhbət zamanı Azərbaycanın hazırlıksız sosial-iqtisadi vəziyyəti və qazanılmış uğurlar barədə məlumat verilib, ölkəmizin Avropa İttifaqı-nın enerji tehlükəsizliyinə verdiyi mühüm töhfə, eləcə də enerji və tranzit imkanlarının əhəmiyyəti qeyd olunub, Azərbaycanın əsas ticarət tərəfdaşı kimi quruma üzv ölkələrlə mövcud iqtisadi əlaqələrin daha da genişləndirilməsinin vacibliyi vurğulanıb. Görüşdə maliyyə və bündə idarəetməsi istiqamətində əməkdaşlıq, texniki və maliyyə yardımçıları, Avropa İttifaqı tərəfindən dəsteklənən layihələr, eləcə də gələcək grant proqramları ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılıb.

2 iyun 2018-ci il

Rüstəm İbrahimbəyovun "filmi" onun əsl simasıdır

Bir vətəndaş, Prezident təqaüdçüsü ola-raq, üzdəniraq "kinossernist" Rüstəm İbrahimbəyova vətəndaş mövqeyimi bilmək qərarına gəldim. Uzun illərdir ki, Azərbaycana qarşı düşmən mövqeyini, kin-küdürütini hər fürsətdə ortaya qoyan bu üzdəniraq "ziyaltı", artıq növbəti üzdəniraq "Qafqaz üçlüyü" filmi ilə insanların səbrini də daşırdı. Açıq-aydın məlumdur ki, o, bu işləri xüsusi qüvvələrin siyasi sıfarişi ilə icra edir. Burası dəqiq belədir. Milli kimliyini itirmişin biri üçün bunu etmək, sadəcə, adı bir vərdiştir, vəssalam!

Şirvan Əbilov,
Prezident təqaüdçüsü

Düşünürəm ki, milli kimliyini qəpiyə satan və hələ də 20% torpağı işğal altında olan bu insan bizim xalqın nümayəndəsi ola bil-məz. Bunun adı nə yaradıcılıqdır, nə də ki peşəkar sənət. Bu, sadəcə, 20%-ə sığmaya yan "yaradıcılıqdır". Azərbaycan xalqı humanist xalq kimi hər zaman nümunə olub, ola-caq da. Maraqlıdır, "yaradıcı" "Daş yuxular"dan oyanıb, bir dəfə olsun bizim erməni əsliyində olan insanlara baxdim, bir dəfə olsun onların da haqlarının qorunması üçün tolerantlıq nümunəsi kimi ssenari düşündümü? Onlara nə qədər eziyyət çəkdirildiyi isə, bu gün dünyanın gözü önündədir. Öz milletini, milli dəyərlərini, dövlətini qorumağı, onu olduğu kimi təqdim etməyi, vətəndaşlıq borcunu yerine yetirməyi bilməyən azərbaycanlıdır, "rejissor."

Torpaqlarının 20 faizi işğal altında olan, həmin ərazilərdə bütün milli-mədəni irsi dağılımış, on minlərlə azərbaycanının həlak olduğu, uşaqlarının, qadınlarının, qocalarının qəddarcasına, işgəncə ile qətlə yetirildiyi bir xalqın nümayəndəsinin bu filmi milli xəyanətin, insan mənəviyyətinin degradasiyası və alçalmasının, öz milli köklərinə, xalqına nifrətin bariz nümunəsidir. Heç bir yaradıcılıq, sənət bir azərbaycanlınu bu formada Vətənin daşına çevirə bilməz. Filminizin yuxusu daş olsun. Onsuz da, nə daşdan səs çıxır, nə də İbrahimbəyov kimi "yaradıcı" insandan Vətən üçün səs çıxacaq.

Milli xəyanəti bağışlayan bir xalq yoxdur, olmayıb. Öz xalqını ləkələmək bahasına göstərdiyi mənasız beynəmiləciliklə nə qazana bildiyi üzerinde düşünməyə onun yəqin ki, vaxtı və intellekti çatacaq. Ancaq "mənasız və zyanlı beynəmiləciliğ" iddiasını ekranlaşdıranda, heç olmasa, düşünəndiyi ki, torpaqlarımızın 20 faizini işğal edərək, azərbaycanlıların namusuna toxunmuş indiki erməni nəslinin mənsubları da belə addım atmadı. Hətta beynəmiləciliyin "qıcqırığı" sovet dövründə də bir erməni yazıçısı azərbaycanlı-erməni dostluğunun təhlükə edən, müsbət azərbaycanlı obrazı üzərində, birçə dənə də olsa, əsər yaratmadı. İbrahimbəyov öz xalqının menafeyini heç kimə güzeşte getməyən tanıldıq o erməni yazıçılardan da nümunə götürməyi bacarmadı.

Ən əsası da, onu qeyd edim ki, bu gün təqdim etdiyi filmdeki qorxaq obrazı ele onun özüdür. Bir heqiqət, gün kimi ayındır ki, Azərbaycan xalqı üçün Əkrem Əylisli hadadadırsa, R.İbrahimbəyov da artıq oradadır. Bu adam özüne ləneti özü qazandı və inanmiram ki, bu xalq bir də onu bağıtlama-yacaq. Bu film xalqımızın əleyhine işleyəcək güclü bir silahdır. Təessüf ki, illərlə bu silahdan düşmən tərefi istifade edəcək. Erməni xalqı ilə qonşu olmaq bir tale işidir və münaqışə həll olunacağı təqdirdə, torpaqlarımız qeyd-şərtsiz azad olunanından sonra bu iki

xalq yenidən dinc qonşuluq şəraitində yaşa-maqda davam edəcək. Biz indiyədək əbədi düşmen olan iki dövlət və iki xalq görməmişik. Əlbətə, qorxaq və kəmfürsət erməni xisəltini yaddan çıxarmaq olmaz. Birbaşa separatist, millətçilik azarına tutulmuş ermənilərin göstərişi ilə həm Ə.Əylisli, həm də Rüstəm İbrahimbəyov bilərəkden, məqsədlili şəkildə bu cür addımları atmaqla, əslində, bərişin, sülhün və birgəyəşayışın mümkün-süzlüyünü ifade edirlər. İnanmiram ki, bu yaşada və bu başda olan hər iki milli dönük ne etdiklərinin fərqində olmasına. Fərqi-dədirler və hər şey ssenari əsasında, məqsədli şəkilde baş verir.

Görün, bu satqında xalqına qarşı nifret hissi hansı həddə çatıb ki, yalan və böhtən üzərində film çəkib, nümayiş etdirir. Azərbaycan xalqını aşağılayan, onu qorxaq, qəd-dar, vəhşi, mənəviyyatsız bir xalq kimi təqdim edən R.İbrahimbəyov yeni filminde erməniləri, əksinə, haqsızlığa uğrayanlar kimi təqdim etməkdən heç bir utanc və xəcalet hissi keçirmir. Azərbaycan xalqına qarşı yüz illərdir qırğınlar töredən erməniləri sühse-vər bir xalq kimi təqdim etməkə, R.İbrahimbəyov nə qədər nankorun biri olduğunu ortaya qoymuş oldu. Aydın məsələdir ki, əxlaqi və mənəviyyati sürüşkən olan onun kimisindən bundan artıq heç nə gözləmək olmaz. Azərbaycan xalqı onsun da Rüstəm İbrahimbəyov kimi xəyanətkarları çıxdandır yad bir ünsür kimi qəbul edir.

Film bir daha göstərdi ki, milli kimliyi şübhə doğuran bu şəxs ölkəmizi və azərbaycanlıları qətiyyən sevmir. Ele bunun nəticəsidir ki, film boyu erməni sevgisinin, erməni milletinə vurğunluğun şahidi olur. R.İbrahimbəyovun, həmçinin, bu gün "Milli Şura"da təmsil olunanların bir çoxunun erməni lobbinin maraqlarına xidmət etdikləri artıq gizlədilməsi mümkün olmayan faktdır. Filmi müəlliflərinin, xüsusile, Rüstəm və Fuad İbrahimbəyovların artıq bu xalqın, millətin qarşısına çıxıb millilikdən, vətənpərvərlikdən danışmağa haqları yoxdur. Ərazisinin 20 faizi işğal altında olan, həmin yerlərdə bütün milli-mədəni irsi erməni vənalları tərefindən dağıdılmış, on minlərlə vətəndaşının həlak olduğu, uşaqlarının, qadınlarının, qocalarının qəddarcasına, işgəncə ilə qətlə yetirildiyi bir xalqın nümayəndəsinin bu "etirafları" öz milli köküne, xalqına xəyanətin bariz nümu-nəsidir.

(Continued on page 2)

Banglades vətəndaşlarının sərhədi pozmaq cəhdinin qarşısı alınıb

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Sərhəd Xidməti tərefindən sərhəd təhlükəsizliyinin təmin edilməsi sahəsində əməliyyat-axtarış və sərhəd-mühafizə tədbirləri uğurla davam etdirilir.

Dövlət Sərhəd Xidmətinin mətbuat mərkəzindən "Səs" qəzetinə verilən məlumatla istinadən, DSX-nin hərbi qulluqçularının Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin əməkdaşları ilə birgə keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində, dörd nəfər əcnəbi vətəndaş tərefindən dövlət sərhədinin pozulmasının qarşısı alınmışdır. Hadisə Dövlət Sərhəd Xidmətinin sərhəd qoşunlarının "Göytəpə" sərhəd dəstəsinin xidməti ərazisində baş vermişdir. Həmin tarixdə Biləsuvar rayonunun Biləsuvar kəndi yaxınlığında sərhəd zastavasının xidməti sahəsində qabaqlayıcı əməliyyat məlumatı əsasında "pusqu" sərhəd naryadında olan sərhədçilər tərefindən dörd nəfər şəxsin Azərbaycan Respublikası ərazisindən İran İslam Respublikası istiqamətində hərəkət etmələri aş-

kar olunmuşdur.

Sərhəd naryadı sərhəd pozucularının dövlət sərhədini pozmaq cəhdinin qarşısını almış və həmin şəxsləri saxlayaraq, sərhəd zastavasına gətirmişdir. Sərhəd pozucularının üzərindən 3610 ABŞ dolları, 250 Bangladeş takası, 1 ədəd "Samsung" markalı, 3 ədəd "Huawei" markalı mobil telefonlar və şəxsi eşyalar olan çantalar aşkar olunmuşdur.

Araşdırma zamanı həmin şəxslərin Bangladeş vətəndaşları - 1997-ci il təvəllüdü-lü Hossain MD Lokman, 1998-ci il təvəllüdü-lü Hossain MD Rintu, 1998-ci il təvəllüdü-lü İسلام Saiful, 1987-ci il təvəllüdü-lü Talukdar MD Aminul İslam olmaları dəqiqləşdirilmiş, birinci ikisinin Avrasiya Universitetinin, diger ikisinin isə Azərbaycan Texniki Universitetinin tələbələri olmaları müəyyən edilmişdir.

Saxlanılmış şəxslər bəresində zəruri əməliyyat-istintaq tədbirləri həyata keçirilir.

ZÜMRÜD

BAXCP rəsmisi: "Cənub Qaz Dəhlizi" qlobal və tarixi layihədir"

"Cənub Qaz Dəhlizi" Azərbaycanın liderliyi ilə həyata keçirilən qlobal və tarixi layihədir. Müstəqiliyimizi əldə etdiğindən sonra onun nəhəng neft və qaz ehtiyatlarının hasilatı və dünya bazarına çıxarılması çox önemli hadisədir". Bunu SİA-ya Büttöv Azərbaycan Xalq Cəbhəsi Partiyasının (BAXCP) sədr müavini Niyaməddin Orduhanlı deyib.

Onun sözlərinə görə, 1994-cü il sentyabrında "Ösrin kontraktı"nın imzalanması Azərbaycanın güclü iqtisadi potensialının formalasdırılmasında müstəsna rol oynayıb, regionun və Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsinə böyük töhfə verib: "Azərbaycan qazının çıxarılması ancaq və ancaq dövlətimizin möhkəmlənməsinə xidmət edən amildir. Xatırlayırsınızsa, 2011-ci ildə Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan Xəzərdən Avropaya birbaşa qaz nəql edən marşrutlarının yaradılmasını dəstekləyən Birge Bəyanat - strateji enerji əməkdaşlığına dair memorandum imzalandı. Bununla da "Cənub Qaz Dəhlizi" layihəsinin reallaşdırılması ilə bağlı tarixi addım reallaşmışdı. 2013-cü il ildə isə, TAP layihəsi üzrə beynəlxalq saziş imzalandı. Demək olar ki, dünən aparıcı şirkətləri bu layihənin gerçəkləşməsində maraqlı idi və bura investisiya qoydu. Artıq ilk dəfə olaraq Azərbaycan qazı Avropa bazarına birbaşa çıxış əldə edib. Bu, çox böyük uğurdur!"

Silahlı Qüvvələrə Yardım Fonduna daxil olan vəsait açıqlanıb

Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələrə Yardım Fonduna cari il iyunun 1-dək 91 milion 117 min 673,5 manat, 213 min 577,88 ABŞ dolları, 11 min 336 avro və 5 min rubl vəsaiti yığılib. Bu barədə SİA-ya Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən məlumat verilib.

Fond Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin müasir tələblər səviyyəsində inkişafını təmin etmək, onun maddi-texniki bazasını möhkəmləndirmək və zəruri sosial tədbirləri maliyyələşdirmək məqsədilə yaradılıb. Fondun maliyyə menbəyi Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin maddi-texniki və sosial bazasının möhkəmləndirilməsinə maliyyə köməyi məqsədilə Azərbaycanın ərazisində fealiyyət göstərən hüquqi və fiziki şəxslərdən könüllülik əsasında daxil olan maliyyə vəsaiti və qanunvericiliklə qadağan edilməyən digər daxil olmalardır. Fondun əsas vəzifəsi Azərbaycan Respublikasının etibarlı müdafiəsi üçün Silahlı Qüvvələrin inkişafını və onun maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsini, həmçinin hərbi qulluqçuların sosial müdafiəsinin daha da gücləndirilməsini təmin etməkdir.

Dövlət başçısının Sərəncamı ilə İsa Muğannanın 90 illik yubileyi qeyd olunacaq

Ədəbiyyat tariximizdə zəngin irs yaradanlar böyük təfəkkür sahibi, dünay Görüşüne malik Azərbaycan və dünya ədəbiyyatının biliciləridir. Tarixin dönenmlərində baş verənləri, ictimai-siyasi hadisələri araşdırıb, təxəyyülündən keçirərək, yazıya alan qələm sahibləri böyük bir missiyani yerina yetirərək, tarixlə bu günümüz arasında körpü salib, zamansız əbədi ömürə sahib olurlar. Bəzən zamanın təqiblərində tarixin "unutduqları" ni ədəbiyyat gerçək bir şəkildə əks etdirir. "Kitabi-Dədə Qorqud"dan başlamış bu günümüze qədər olan mükəmməl ədəbiyyatımızda tariximiz, milli adət-ənənələrimiz, coğrafi ərazi-mizlə lazımı şəkildə tanış ola biliyik. Həqiqətən də, ədəbiyyat bir tarixdir.

Iyirminci yüzilliyin tanınmış qələm sahiblərindən görkəmli nasir və ssenarist, xalq yazıçısı İsa Muğanna (Hüseynov) da ədəbiyyatımızda yeri, rolü və çəkisi olan simalardandır. Uzun illər Azərbaycan ədəbiyyatına orijinal qələmi ilə xidmət edən yazıçı müşahidələrini yaradıcılıq fantaziyası ilə birləşdirərək, məzmun və ideya baxımından əhəmiyyətli olan əsərlərin müəllifinə çevrilib.

Ədəbiyyatımızda öz məxsusi imzası olan İsa Muğannanın 90 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında 31 may tarixində Azərbaycan Respublikası Prezidentinin imzaladığı Sərəncamı, məhz onun sənət, yaradıcılıq yoluna olan diqqət və qiymətdir. Dövlət başçısının Sərəncamına əsasən, Azərbaycan ədəbiyyatının və kino sənətinin inkişafında təqdiməti yiq xidmətlər göstərmiş görkəmli yazıçı İsa Muğannanın 90 illik yubileyinin keçirilməsi məqsədi ilə Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət

Nazirliyi, Azərbaycan Yazarları Birliğinin təkliflərini nəzərə almaqla, tədbirlər planı hazırlanıb həyata keçiriləcək.

Tərcüməyi-halına yazılın sətirlərdən oxuyuruq ki, 1928-ci ildə Ağstafa rayonunun Muğanlı kəndində dünyaya gələn İsa Muğanna orta məktəbi bitirdikdən sonra N.Nerimanov adına Tibb Universitetinə daxil olsa da, dörd ay sonra kəndə qayıdır. Sonradan Azərbaycan Dövlət Universitetinin (indiki Bakı Dövlət Universiteti) filologiya fakültəsinə daxil olub. 1952-ci ildə Moskvadakı M.Qorki adına Ədəbiyyat İnstitutunu bitirib. "Azərnəşr"de Ədəbiyyat şöbəsinin redaktoru, "Literaturniy Azerbaydjan" qəzetində nəşr şöbəsinin müdürü, C.Cabbarlı adına "Azərbaycanfilm" Kinostudiyasında baş redaktor, Ssenari Şurası üzvü, Azərbaycan Dövlət Kinematoqrafiya Komitəsində baş redaktor vezifələrində çalışıb. Bu və ya digər vezifələrde çalışmasına baxmayaraq, 1948-ci ildən ədəbi fealiyyətə başlamış, "Analil oxuyan yerdə" yazısı ilk dəfə 1949-cu ildə "İnqilab və Mədəniyyət" qəzetində çap edilmişdir. Beleliklə, ədəbi nümunələri bir-birinin ardınca oxucuların ixtiyarına verilir. 1950-ci illərdən etibarən kitabları nəşr olunur. Müasir Azərbaycan nəşrinin

əsaslı surətdə yeni mərhələyə qədəm qoymasının fəal iştirakçısı olan İsa Muğanna mədəni-mənəvi dəyerlərin qorunması namənə altmış ildən artıq müddət erzində ədəbi prosesə istiqamət veren rəngarəng mövzulu əsərləri ilə ədəbiyyatımıza yeni nefəs gətirir. Onun əsərləri yalnız məzmun dairəsinin genişliyi və əhatəliyi cəhətdən yox, hem də yüksək sənətkarlıq səviyyəsi, bədii keyfiyyətləri, aydın üslubu ilə diqqəti çeker. Fəlsəfi düşüncə və ədəbi üslub rəngarəngliyi ilə ədəbiyyatımızda yer alan İsa Muğannanın bədii kamillik və bitkinliyi ilə seçilən "Telegram" povesti, "Yanar ürək", "İdeal", "Türfe", "Qəbiristan", "Cəhənnəm" romanları və s. əsərlərində yazıcıının qələmindəki, mövzularındaki müxtəliflik, bədii ifadə vasitələrindən yerli-yrində istifadə etmək bacarığı, müasirlerimizin həyat tərzini, mənəvi aləmini, duyu və düşüncələrini nəsrə köçürülməsi diqqətdən yayınmur. Bütövlükde, ədəbi nümunələrin her birində yazıçı düşüncəsi, meyari, ən ümde detalları belə böyük ustalıqla təsviri, həyati parlaq bədii lövhələrlə canlandırmaq bacarığı yaradıcılığı üçün səciyyəvidir.

Azərbaycan kinematoqrafiyasının Qızıl Fonduna daxil olmuş bir çox filmin ssenarı müəllifi kimi də təninan İsa Muğannanın ssenariləri əsasında "Nəsimi", "Ulduzlar sənmür" və s. filmlər çəkilmiş, əsərləri xarici dillərə tərcümə olunmuşdur.

Azərbaycan nəşrinin görkəmli nümayəndəsi İsa Muğannanın zəngin yaradıcılığı, geniş sənətkarlıq imkanları, zamanın tələblərinə cavab verən ədəbi irsi böyük məhəbbətlə yada salınır, öyrənilir və tədqiq olunur.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

"Hakan Foods" şirkəti imtahanda 700 bal toplamış Leyli Əhmədovaya təqaüd verəcək

2001-ci ildən "Kral" brendi ilə halal və ekoloji təmiz ət mehsulları istehsal edən "Hakan Foods" şirkətinin prezidenti Yavuz Həsənov qəbul imtahanında 700 bal toplamış Bakı şəhəri, Nizami rayonu, 214 sayılı tam orta məktəbin şagirdi Leyli Əhmədova ve ailə üzvləri ilə görüşüb.

Görüşdə Cənab Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən inkişaf siyasetinin, bütün sahələrdə

olduğu kimi, təhsil sektorunda da əhəmiyyətli uğurların əldə olunmasına səbəb olduğunu diqqətə çatdırın Yavuz Həsənov Leyli Əhmədovanın qəbul imtahanında maksimum, 700 bal toplamasını təhsilimizin inkişafının müsbət göstəricisi olduğunu bildirib. Məlumat üçün bildirək ki, Leyli Əhmədovanın qardaşı da 3 il əvvəl imtahanda 700 bal toplayıb. Yavuz Həsənov bu faktı əsas gə-

tirək, vurğulayıb ki, bir ailənin 2 üzvünün 700 bal toplaması nadir hadisələrdən biridir: "Azərbaycan cəmiyyəti sizin ailənizin üzvlərinin nailiyətləri timsalında təhsilin inkişafına göstərilən diqqət və qayğıını gördü. Düşünürəm ki, sizin bu uğurlarınız bir çox ailələrin övladları üçün stimul olacaq. Onlar da çalışacaqlar ki, təhsil və digər sahələrdə uğurlu nəticələr elde etsinlər".

Görüşə görə təşəkkürünü bildirən Leyli Əhmədovanın anası Mahirə Əhmədova ölkəmizdəki ictimai-siyasi sabitliyi, təhsilin inkişafı üçün yaradılan şəraitə görə Cənab Prezident İlham Əliyevə və I vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevaya təşəkkürünü bildirib.

Görüşdə Leyli Əhmədovaya hədiyyə təqdim edilib və şirkət tərəfindən ona təhsilinin davamlı tərzdə sti-mullaşdırılması üçün ona təqaüd veriləcəyi bildirilib.

Qeyd edək ki, "Hakan Foods" şirkəti Cənab Prezident İlham Əliyevin sahibkarların sosial məsuliyyət çağrısını dəstəkləyir və bu istiqamətdə addımlar atmaqdə davam edir.

Suraxanıda 1 iyun Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günü qeyd olunub

1 iyun Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günü münasibəti ilə Suraxanı rayon icra hakimiyyətinin təşkilatçılığı ilə "Atəşgah məbədi" Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğunun qarşısındakı meydanda çoxsaylı uşaqların iştirak etdiyi möhtəşəm bayram tədbiri keçirilib. Xüsusi tərtibatla bəzədilmiş "Atəşgah məbədi" Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğunun qarşısındakı meydanda bayram əhval-ruhiyyəsi hökm süründü. Tədbirdə aztəminatlı ailələrdən olan uşaqlar, valideyn himayəsindən məhrum olan uşaqlar, xüsusi qayğıya ehtiyacı olan uşaqlar, məcburi köçkünləilə-

rindən olan uşaqlar, eyni zamanda, rayon ərazisində yerləşən uşaq bağçalarında, məktəblərdə təbiyə alan uşaqlar və məktəblilər iştirak edirdilər.

Suraxanı rayon icra hakimiyyətinin başçısı İlqar Abbasov bayram tədbirinə toplaşan çoxsaylı uşaqları salamlayaraq, onları 1 iyun Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günü münasibəti ilə təbrik edib və bildirib ki, ölkəmizdə uşaqların yüksək qayğı ilə əhətə olunmasının, onların əlverişli mənəvi və sosial mühitdə böyüməsi üçün zəruri şəraitin yaradılmasının əsası Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş dövlət uşaq siyasetinin prioritət istiqamətlərindən biridir. Bu gün Azərbaycanda uşaqlara xüsusi məhəbbət, münasibət olduğunu vurğulayan İlqar Abbasov Möhtərəm Prezidentimiz Cənab İlham Əliyev tərəfindən daim uşaqlara diqqət və qayğı göstərildiyini bildirib: "Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun Prezidenti Mehrivan xanım Əliyeva, Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla xanım Əliyeva tez-tez uşaq evləri və internat məktəblərində, o cümlədən, Suraxanı rayonunda yerləşən 2 sayılı Uşaq Evinde olur, onların gündəlik qayğıları, telim-terbiyəsi, təhsili, asudə vaxtlarının təşkili ilə maraqlanır, onlara əsl ana qayğısı göstərilərlər".

Sonra məktəblilərin hazırladığı el işlərindən ibaret sərgiye baxış olub. Qurban Abbasov adına və Settar Bəhlulzadə adına mədəniyyət saraylarının bədii kollektivlərinin, 3 nömrəli incəsənət məktəbinin şagirdlərinin hazırladığı bədii-əyləncəli program uşaqlara təqdim olunub. Bayram şənliyində balaca idmançılar öz məharetlərini göstəriblər.

Zümrüd BAYRAMOVA

Ölkədə uşaq əhalisinin sayı 2 milyon 600 minə yaxındır

1 iyun - Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günüdür. Dünyanın əksər ölkələrində olduğu kimi, bu gün Azərbaycanda da qeyd edilir. Uşaqlar xüsusi diqqət, qayğı və müdafiəyə ehtiyacı olan təbəqədir. Şəhəyyə Nazirliyindən SIA-ya verilən məlumatə görə, bu səbəbdən ki, şəhəyyənin prioritət istiqamətlərindən biri de məhz uşaqların sağlamlığını keşiyində durmaq, yarana biləcək xəstəliklərdən onları vaxtından əvvəl qorumaqdır. Belə layihələrdən biri de Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin şəxsi təşəbbüsü ilə 2013-cü ildə "Uşaqların icbari Dispanserizasiyası haqqında" qanunun qəbul edilməsidir.

Qanun uşaqların sağlamlığının qorunmasına böyük əhəmiyyət kəsb edir. Uşaqlara göstərilən tibbi xidmetin keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması istiqamətində görülen işlərin məntiqi nəticəsi kimi, 2014-cü ildən etibarən ölkəmizdə uşaqlar icbari dispanserizasiya cəlb edilir. Respublikamızda həyata keçirilən sistemli tədbirlər nəticəsində bu gün uşaqların sağlamlığının göstəricilərində müsbət dinamika müşahidə olunur. Məlumat üçün qeyd edək ki, 2017-ci ilin göstəricilərinə görə, ölkədə uşaq əhalisinin sayı 2 milyon 600 minə yaxındır. 2017-ci il ərzində ümumilikdə 2 milyon 453 min 693 uşaq dispanser qeydiyyatından keçib. Ölkədə fəaliyyətdə olan 4 min 111 tibb müəssisəsindən 2 min 369-u uşaq əhalisine xidmət edir.

2 iyun 2018-ci il

Paşinyanın Gürcüstan fiaskosu

Erməni baş nazirinin planları reallaşmamış qaldı

Ermənistən baş naziri Nikol Paşinyanın Gürcüstan səfəri bir çox məsələləri üzə çıxarmış oldu. Onun bu vəzifəni əla keçirməsindən sonra qonşu ölkəyə ilk rəsmi səfərini etməsi, belə qənaətə gəlməyə zəmin yaradır ki, Ermənistən, məhz Gürcüstan vasitəsilə ölkəsinin müzeyyən dərəcədə təcrid olunmuş vəziyyətdən qurtarmağa çalışır. Lakin Paşinyanın planlarının reallaşması o qədər də inandırıcı görünmüür. Misal üçün, səfər çərçivəsində Gürcüstanın baş naziri Giorgi Kvirişvili ilə Nikol Paşinyan arasında təkbatək görüş keçirilib. Paşinyan görüş zamanı bildirib ki, ölkəsinin Gürcüstanla bağlı layihələri var və o, bu layihədə birləşməmiş etməyin tərəfdarıdır. Məraqlılı da budur ki, G.Kvirişvili, öz növbəsində, N.Paşinyan qəti vədlər verməyib, sadəcə, müxtəlif sahələrdə münasibətlərin dərinləşməsinin tərəfdarı olduğunu bildirib.

Paşinyan üçün əsas məqsəd ona dəstək göstərmis Qərb dairələrinə yarınmaqdır

Qeyd edək ki, N.Paşinyanın Gürcüstana səfərinə qədər onun Tbilisi'de Abxaziyadan keçən dəmiryolu xəttinin bərpa olunması məsələsini qaldırıb-qaldırmayacağı Ermənistən mətbuatında fəal şəkildə müzakire olunurdu. Amma o öz çıxışlarında bu məsələyə toxunmayıb. Hətta Paşinyanın səfərindən əvvəl Gürcüstanın baş nazir müavini Mixail Canelidze jurnalistlərə bildirmişdi ki, Ermənistən tərəfi indiyə qədər heç vaxt Abxa-

ziyadan keçən dəmiryolu xəttinin bərpa olunması məsələsini qaldırmayıb və "çox güman ki, indi de bunu etməyəcək".

Artıq belə bir qənaətə də gəlmək olar ki, N.Paşinyanın bu səfərde ifadı fikirləri boğazdan yuxarı da ola bilər. Çünkü əsas məqsəd, ona dəstək göstərmis Qərb dairələrinə yarınmaqdır. Daha dəqiq desək, bu səfər Ermənistən mövcud rəhbərliyinin təşəbbüsü ilə həyata keçirilib. Yeni Gürcüstan üçün Paşinyanın bu ölkəyə ilk rəsmi səfər etməsinin istisi-sayığu yoxdur. Çünkü bir neçə gün önce, Ermənistən prezidenti Armen Sarkisyan da Gürcüstana sə-

fər etmişdi. Ortada digər məqamlar da var. Misal üçün, Paşinyanın Gürcüstan səfəri barede qeyd etmək lazımdır ki, səfərdən bir neçə gün önce, Praqada Rusiya-Gürcüstan danışçıları baş tutmuşdu və müzakirələrde əsas mövzu Gürcüstanın Abxaziyadan keçən dəmiryolunun açılması, qondarma Abxaziya qurumu və Cənubi Osetiya ilə Gürcüstan arasında ticarət əlaqələrinin bərpası ilə bağlı id. və tranzit-dən danışılarda, ilk olaraq, Ermənistən nəzərdə tutulur. Yeni tranzit yüklerin Rusiyadan, Gürcüstan ərazisindən keçməklə, Ermənistən çatdırılması planlaşdırılır. La-

kin bu danışçılar uğursuz oldu. Nəticədə, bu məsəle Ermənistən tərəfini çox narahat etdi. Belə ki, Ermənistən tərəfi bu dəhlizlərin açılmasında maraqlıdır və ümid edir diler ki, Moskva ilə Tbilisi ortaq nöqtə tapacaqlar. Bu baxımdan, erməni tərəfinin səfərlərindəki məqsədlərdən biri də Gürcüstanı inandırmaqdandır ibaretdir.

Nə də Gürcüstan Ermənistənə nəsə təklif edə bilməz

Hal-hazırda Ermənistən qərbyönümlü siyasetçilər hakimiyətdedirlər. Ola bilər ki, Ermənis-

tanın Qərb havadarlarının dəstəyi ilə də bu sefər baş tutub. Çünkü onlar Ermənistən Gürcüstanla bağlamaqda maraqlıdırlar. Bununla da, Ermənistən Qərbin siyasi, hərbi və digər layihələrini reallaşdırmaq istəyir. Ancaq bütün hallarda, hesab etmək olar ki, bu sefər digərlərindən heç də fərqlənməyəcək. Çünkü Ermənistən öz isteklərini reallaşdırmaq üçün müstəqil siyaset aparmağa imkanı yoxdur. Reallıqda na Ermənistən Gürcüstan, nə də Gürcüstan Ermənistənə nəsə təklif edə bilmez. Ona görə də, bu sefər nəticə etibarile hansısa xarici qüvvələrə xoş gelmək üçün həyata keçirilib. Bu baxımdan, mövcud vəziyyətdə Rusiya ilə Ermənistən arasında dəmir yolu açılmasına Gürcüstanın razılıq verəcəyi inandırıcı görünmüür. Çünkü qondarma Abxaziya tələb edir ki, Gürcüstanla olan inzibati sərhəddə gömrük postları təşkil olunsun və oradan keçən yükler bu postdan keçsin. Gürcüstan isə bu təkliflə razılaşdırır. Gürcüstan Abxaziyanı öz torpağı sayır. Gürcüstanın fikrine görə, Abxaziya ilə hansısa sərhəd ola bilmez. N.Paşinyanın Gürcüstan səfərinin neticələrini isə uğurlu hesab etmək olmaz. Əksine, bu, onun ilk rəsmi fiaskosu oldu.

Rövşən RƏSULOV

Siyasi şərhçi: "Paşinyanın Gürcüstan səfəri diqqət mərkəzində saxlanılmalıdır"

"Nikol Paşinyanın Gürcüstana səfəri diqqət mərkəzində saxlanılmalı, onun Gürcüstan rəsmiləri ilə keçirdiyi görüşlər ciddi şəkildə təhlil olunmalı və nəticə əixarılmalıdır. Xüsusilə Paşinyan Gürcüstanın Samkhe-Cavaxetiya bölgəsində yerli ermənilərlə görüş keçirməyə və qahrəman kimi qarşılanmasına şərait yaratılması, bu görüşdə səsləndirilən fikirlər nəzərdən qaçırılmamalıdır". SİA-nın verdiyi məlumatə görə, bu barədə siyasi şərhçi Elçin Mirzəbəyli deyib.

Onun sözlərinə görə, Gürcüstanın tarixində ilk dəfədir ki, Ermənistən birinci şəxsinə Cavaxetiya erməniləri ilə görüş keçirməye imkan yaradılır. "Onu Gürcüstan və Ermənistən bayraqları ilə qarşılıyırlar. Paşinyan ermənilərlə görüşdə Gürcüstanın ərazi bütövlüyü ilə bağlı mesajlar verir. Ermənistən və Gürcüstan mətbuatı isə Tiflis-İrəvan münasibətlərində yeni məhələnin başladığı barədə mesajlar verir. Paşinyana dəstək verən KİV isə yazar ki, "Cavaxetiyyada elə siyaset yürütmək lazımdır ki, Gürcüstan bundan narahat olmasın və baş verənləri Abxaziya və Cənubi Osetiyadakı separatizm dalğasının davamı kimi qiymətləndirin".

Diqqət çəkən məqamlardan biri de

Paşinyanın Gürcüstanın ərazi bütövlüyü uğrunda həlak olan şəxslərin mezarına gül dəstələri qoymasıdır. Sərr deyil ki, gürcüler Abxaziya uğrunda döyüşlərdə qətlə yetirənlərin arasında ermənilər çoxluq təşkil edib. Ermənilər Abxaziyada gürcülərə qarşı döyüşübərlər. Paşinyan isə bu barədə heç bir şey demir, Abxaziya və Cənubi Osetiyanın adını çəkmədən Gürcüstanın ərazi bütövlüyündən danışır. Onun səfərindən dərhal sonra separatçı bölgələri tanıyanların sırasına Rusyanın tam tasiri altında olan Əsəd rejimi də qoşulur. Bunun tesadüf olub-olmadığını isə gələcək göstərəcək. Hazırda görünən isə odur ki, Gürcüstan rəhbərliyi Qərbin təsiri altında Ermənistənə meyillənməkdə maraqlıdır. Rəsmi Tiflis bu istiqamətdə manipulyativ davranışlarını artırıb və bundan Azərbaycana qarşı təzyiq vasitəsi kimi istifade etməyə cəhd göstərə bilər. Ola bilsin ki, Paşinyan rəsmi Tiflis, həm də Cavaxetiyyada separatizm dalğasının güclənməsi-

ne təminat vere biləcək şəxs kimi də maraqlıdır. Onun ermənilərin kompakt yaşadığı bölgədə keçirdiyi görüş də belə düşünməyə əsas verir. Nikol Paşinyan əger Ermənistənə mövqelərini möhkəmləndirə və seckilərdən qalib kimi çıxa bilərsə, Abxaziya və Cənubi Osetiya ilə bağlı Gürcüstanın maraqlarını ifadə edən bayanatlar da səsləndirə bilər. Onu qərbədəki himayəçilərinin və erməni diasporunun bu istiqamətə yönəldirə biləcəyi ehtimalı az deyil.

Bizim bütün layihələrimiz Gürcüstan üzərindən həyata keçirilir. Gürcüstanın bir dövlət kimi mövcudluğu üçün Azərbaycanın enerji resursları, həmçinin həyata keçirdiyi layihələr müstəsna əhəmiyyət kesb edir. Amma bu layihələr Gürcüstəni da bizim üçün yeganə tranzit dəhlizinə çevirir. Bu qarşılıqlı asılılıqda Gürcüstanın kənar vəsətələrdən istifadə etmək elinin güclənməsinə və bizi arzuolunmaz reallıqlar qarşısında qoymasına qətiyyən yol vermək olmaz. Bu baxımdan, regional və regional proseslərlə bağlı qlobal müstəvidə daha çevik, dinamik və belək də daha sərt siyaset yürütməliyik.

Şübhəsiz ki, bütün bunlar mənim subyektiv ehtimallarımdır. Amma unutmaq lazımdır ki, bir neçə ay önce Ermənistənə hakimiyət dəyişikliyinin baş verə biləcəyi və Paşinyan kimi kimsənin tanımadığı, parlamentdən kiçik fraksiyaya rəhbərlik edən səradan bir erməninin hakimiyətə geləcəyi barədə, hətta subyektiv ehtimallar da yox idi".

İran-Əfqanistan sərhədində 13 ton narkotik maddə müsadirə edilib

Son iki ay ərzində İranın Sistan və Belucistan ərazisində 13 tondan çox narkotik maddə müsadirə edilib. AZERTAC xəbər verir ki, bunu İranın sərhəd polisinin rəhbəri, general Qasim Rzayı yerli metbuata açıqlamasında deyib.

İranın Sistan və Belucistan vilayəti Əfqanistan ilə sərhədə yerləşir. Hər iki ölkə arasındakı sərhəd xəttinin uzunluğu 900 kilometrdir. Bu sərhəddən istifadə etməyə çalışan qacaqmalçılar İran ərazisindən tranzit kimi istifadə edib narkotik maddələri Avropaya və əreb ölkələrinə daşımağa cəhd göstərilər. Lakin bu cəhdlerin qarşısı alınır. General qeyd edib ki, hökumət sərhədən mühafizəsi üçün 700 milyon dollar vəsait xərcləyib. Narkotik qacaqmalçılarının qarşısının alınması istiqamətində aparılan mübarizədə bu günə kimi sərhəd polisinin 4 min əməkdaşı həlak olub.

Cinin yerli televiziya kanalında xəbərlər programını robotlar aparacaq

Cinin cənubunda yerli televiziya kanalında sünə zəkaya malik robot aparıcı olacaq. AZERTAC xərəci KİV-lərə istinadla xəbər verir ki, "Nanning" televizionda iyunun 6-dan başlayaraq 29 kilogram ağırlığında 1 metr 21 santimetr hündürlükde olan "Çao Ning Xiao-boy" - yeni "Super Balaca Beyaz" adlı robotlar ekranlara çıxacaq. Robotların əsas üstünlüyü onların 12 saat ərzində fasiləsiz işləyə bilməsidir. Çin hökuməti həmin robotların gələcəkdə bütün telekanallarda istifadə olunmasına maraqlıdır.

Dərə xəlvət, tülükü bəy!

Əli Kərimli "Milli Şura"nın Rusiya ilə əlaqələrindən özünəməxsus tərzdə məharətlə istifadə edib

2013-cü ilin prezident seçkiləri ərəfəsində ortaya attılan "Milli Şura" layihəsi Moskvanın qaranlıq dairələrinin oyunu idi. "Şura"nın başına Rusiya vətəndaşlığı olan kinorejissor Rüstəm İbrahimbəyovun gətirilməsi də, öz növbəsində, təsdiq edirdi ki, həqiqətən, bu "şura" layihəsi Rusiyada, onun paytaxtında hazırlanıb və daha sonra Bakıya ixrac edilib.

Ayağışürüşkənliyi və mövqesizliyi səbəbindən R.Ibrahimbəyov, nəinki "şura"ni, hətta vətənində qoyub qaçırdı. Rusiyada meskunlaşmağı üstün hesab etdi. Bu fakt öz də deyilənləri, yəni "Rusya faktoru"nu əyani şəkildə isbatlayır. Bir sözlə, kinosenaristin vətənini qoyub qaçarkən Rusiyaya üz tutması, bilavasitə onu deməyə əsas verir ki, adıçəkilən "şura", məhz Rusiyadakı bəzi qruplaşmalar aid olub və İbrahimbəyov da öz havadarlarına siğınmaq üçün bu yolu seçib.

"Milli Şura" Əli Kərimliyə öz çırkıq oyunlarını reallaşdırmaq üçün lazım olub

"Dərə xəlvət, tülükü bəy" fealiyyət yolunu tutan AXCP sədri Əli Kərimli İbrahimbəyovun Rusiyaya qaçmasından özünəməxsus məharətlə istifadə etdi və "Milli Şura" adlı qondarma qurumu öz nəzarətine götürdü. Vaxtaşırı mövqeyini dəyişən, Cəmil Həsənli kimi eqidəsiz və dönük bir professoru bu "şura"ya sədr təyin edən Kərimli, bu xəlvəti dərənin bəyi olmağa yalnız özünü layiq bildi. "Bəylər bəyi" bu qurumu AXCP-nin bir şəbəsinə, yaxud teşkilatına çevirib ondan öz şəxsi məqsədləri və maraqları üçün istifadə etməyə başladı.

Rusiyada bəzi qaranlıq dairələrin layihəsi olan və himayəsi ilə qurulan bu qurum Kərimliyə çox lazım idi. Əvvəla, ona görə ki, göründü namine də olsa, siyasi dividend üçün də olsa, Kərimli bu qurumdan mütəmadi istifadə etmək niyyətində olub. AXCP sədri mənimşəməyə bənzər mitinqlərini də, məhz bu qurumun teşkilatçılığı ilə həyata keçirməkdə, C.Həsənli kimi marioneti də öz oyunlarına alət

etməkdə çox maraqlıdır. Ona görə maraqlıdır ki, əger mitinqler uğursuz alınarsa, ittihad aləti olaraq "şura" sədrini, yeni Həsənlini hədəfə götürə və uğursuzluğu öz üzərindən ata bilər. C.Həsənlinin mövqesizliyinə arxayı olan AXCP sədri mitinqlərin şışirdilmiş foto və video-görüntülərini isə öz uğuru kimi ictimaiyyətə təqdim edəcəyi-ne ümidi edir.

Məkrli qüvvələrlə əlaqələr AXCP sədrinin maddi gözləntilərini ödəmə məqsədi daşıyıb

Hələ 2013-cü ildən başlayan və bu vaxta kimi davam edən gizli bağıntılar AXCP sədrinin maddi gözləntilərini həll etmək məqsədi daşıyıb. Bəlli ki, Kərimli öz elinə keçirdiyi "şura"nın Rusiya ilə əlaqələrini, məhz maddi vəsaitlər elde etmək üçün qoruyub-saxlayıb. Nə "Milli Şura" Kərimli üçün mənimşəmək olub, nə de onun fealiyyəti. AXCP sədri yalnız külli miqdarda vəsait mənimşəmək üçün çalışıb və buna nail də olub. Hər ay 30 min dollar olmaqla, 2016-ci ilin mart ayından bu vaxta qədər 412 min dollar, yəni 700 min manat pu-

lu mənimsəyib. Görüntü yaratmaqla, mənimsədiyti pulların çox cüzi hissəsini aksiyalara sərf etməklə, guya bu vəsaitləri təyinatına uyğun şəkilde xərclədiyiini göstərməkələr həm bu vəsaitləri göndərənləri, həm də əqidədaşlarına bir manat verməməkələ bütün yaxın ətrafinı aldadıb. Neticədə, bütün pullar yalnız özünə çatıb və öz məsələləri üçün istifadə olunub.

Dərə xəlvət olsa da, ölkə dərəbeylik deyil ki, hər Kərimli kimi avantürist istədiyi formada imkan mahibi olub at oynada. Təbii ki, AXCP sədrinin hiyləsinin də, qurdüğü oyunlarının da bir sonu olmağı iddi və əslində, nəticə ele sonluq deməkdir. Hüquq-mühafizə orqanlarının üzə çıxardığı və ictimaiyyətə belli olan mənimşəmə faktları elə Kərimlinin sonunu göstərir. AXCP sədri bu aşkar edilən faktlar

</div

2 iyun 2018-ci il

ARXADAN VURULAN ZƏRBƏ

Rüstəm İbrahimbəyovun satqın, nankor, bişərəf, biqeyrət hərəkətlərindən hiddətlənərək...

Nə qədər rəzilmişsən, sən nə qədər alçaqsan,
Nə qədər bişərəfsən, sən nə qədər nankorsan.
Sən nə qədər unutqan, nə qədər namussuzsan,
Xalqına, millətinə, müqəddəs pak dininə
Niye arxa çevirdin, düşmən çıxdın Vətənə?!.

Səni bir əşya kimi demək, satın aldılar,
Ömrün ahl çağında rusvay hala saldılar.
Qaniçən Sarqsyandan pişən deyir xalq sənə,
Sən niye satqın çıxdın, niye dedin mənə nə?!
Erməni damgasını niye vurdun sinənə?

Vətənini, xalqını kimlərə satırsan sən?
Rüstəmiyan adını asdın kirli sinəndən,
Beləcə lənətləndin, düşdün xalqın gözündən.
Bir məzar torpağı da düşmür sənə Vətəndən,
Lənet sənə, min lənet, lənet yağır göylərdən.

Başları kəsilənlər sənin doğman deyilmə?
Sinəsi deşilənlər bacın, anan deyilmə?
Süngüyə taxılınlar nəvən, balan deyilmə?
Otur, yox vicedanının səsinə bir qulaq as,
Bu qədər ədalətdən, haqqdan kənar iş olmaz!

BMT dörd qətnamə qəbul edibsa əger,
Deməli, torpağımı zəbt edib ermənilər.

Necə-neçə dövlətlər soyqırımı tanıyr,
Erməni dövlətini işgalçılıq qınayır,
Xalq səni bir sərsəri, ağlı çəşmişlək sanır.

Ədalətə xəyanət, həqiqətə xəyanət,
Xəyanət eylədin sən bunu düşünərəkdən.
San şəhid ruhlarına eylemisən xəyanət,
Bu Vətənə bu gündən sən vətəndaş deyilsən,
Şəhid verən analar keçməz sən keçən yerdən.

Erməni dostlarının bir el-əla verəydi,
Ağdama, Xocalıya, bir Şuşaya gedəydi.
Erməni vandallığın kor gözünlə görəydi,
Dağ çəkile sinənə, şəhidə baş əyəydi,
Kaş bu filmi çəkməzdən yanıb külə dönəydi!

Durub yaziq deyirsən baş kəsən erməniyi,
Kortek milyon qaçqını niye görmürsən, niye?
Əyri çıxsa bir ağaç, rəndələnsə düzəlməz...
Cavan yaşda olsaydin, kar etməzdi bu qədər,
Sən bu yaşda, bu başda nələr eylədin nələr?!

Azən səsi dəysəydi körpəyəkən qulağına,
Bu böhtəni yazmadın xalqının ayağına.
Ya erməni südüylə bəslənmisən çəğaykən,
Ya erməni olubdur ana bətninə əkən,
Bir başqa yozum varmı, səni külə döñəsən!

Oğul şəhid versəydi Sədərəkdə, Şuşada,
Evin viran qalsayıdı Ağdamda İrvanda.
Tapdansayıdnamusun gözlərin baxa-baxa,
Qulağını kəsəydi ermənilər Laçında,
Böhtən yağıdırardınmı yurdadan qovulan xalqa?!

Bütün imtiyazların qoy alınsın əlindən,
Qurulsun dar ağaç, asılısan dilindən.
Tapıb getirilərsən sən harada gizlənsən,
Mühakimə edərlər, Bakıda el içində,
Ölüm hökmü labüddür, gərəklidir bu gündə...

Ferrux Nağızadə,
istefada olan polkovnik-leytenant
Ordubad

AXCP-də çaxnaşmalar qızışır

412 min dollardan doğan istefaların dalğası gəlir

"Milli Şura" və AXCP arasında ciddi narazılıqlar yaşanmağa başlayıb, o cümlədən, bəzi şəxslərin istefa məsələləri gündəmə çıxıb. Çünkü Ə.Kərimlinin bu ifşasına qədər yaxın ətrafinə partiyasının gəlirinin aylıq 500-1000 dollar olduğunu bildirirmiş. Söyügedən məsələnin üstünün açılması işə qarşıda ciddi qarşıdurmaların yaranmasına şərait yaratır. Daha dəqiq desək, partiya daxilindəkilor mənəvi cəhətdən təmiz olmayan cəbhə sədrinin başqalarına rəhbərlik etməyinin doğru olmadığını bildirilir.

Bu gün Rüstəm İbrahimbəyovun Rusiyadakı ermənipərəst mənbələri öz maraqlarını Əli Kərimli vasitəsi ilə reallaşdırmağa cəhd edirlər

Başqa tərəfdən, Ə.Kərimlinin nəzaretinde olan "Milli Şura"nın Rusyanın qarantlı dairələrinin sıfarişləri əsasında fəaliyyət göstərməsi de bu qurumun bayrağının hansı tərəfə əsmesini sübuta yetirir. Bu gün Rüstəm İbrahimbəyovun Rusiyadakı ermənipərəst mənbələri, demək olar ki, öz maraqlarını Ə.Kərimli vasitəsi ilə reallaşdırmağa cəhd edirlər. Kərimlinin əldə etdiyi məbləğ də bu reallığı ehtiva etməkdərdir. Artıq normal düşüncəli cəmiyyətdə AXCP-nin satqınlar partiyası olması assosiasiyası tam şəkildə qarvanılıb. Yəni AXCP və Ə.Kərimli deyərkən, xəyanət yada düşür.

Ə.Kərimlinin məsuliyyətə cəlb edilməsi məsaləsi gündəmdə səslənə bilər

Onu da qeyd edək ki, Ə.Kərimlinin müxtəlif dairələrdən, eləcə də, siyasişmiş

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

"Bakcell"ın dəstəyilə daha iki gənc kiçik biznes qurdu

Gəncədə işə başlayan gənclər "SOS Uşaq Kəndləri"nin himayəsində böyüküblər

Azərbaycanın ilk Mobil Operatoru və Aparıcı Mobil Internet Provayderi Bakcell şirkətinin "SOS Uşaq Kəndləri-Azərbaycan" Assosiasiyyası İctimai Birliyi ilə heyata keçirdiyi layihə sayesində dahi iki gənc öz kiçik biznesini qurub. "Bakcell"in dəstəyi sayesində icra olunan "Gənclərin Karyera və İnkışaf Mərkəzi" layihəsində öz biznes planı ilə fərqlənmiş layihələrdən birinin - "Meyvə bazarı" dükəninin açılışı Gəncə şəhərində baş tutub. Şirkət "SOS Uşaq Kəndləri"nin himayəsində böyükümş gənclərin biznes ideyalarını reallaşdırmaq üçün maliyyə vəsaiti ayrıb. "Bu gənclər öz bacarıqları və əzmləri ilə böyük uğura imza atıblar. Bakcell şirkəti olaraq, bu uğurun bir parçası olmaqdan qürur duyuruq. İnanırıq ki, pilot layihəmizdə iştirak edən gənclərin göstərdiyi nəticə başqa gənclər üçün də gözəl nümunə olacaq", deyə Bakcell şirkətinin İctimaiyyətlə Əlaqələr və Korporativ Kommunikasiyalar Departamentinin rəhbəri Süheyli Cəfərova bildirib.

Layihə çərçivəsində biznes planının hazırlanması üzrə təlim keçən, Beynəlxalq Əmək Teşkilatının master təlimçisi Azad Rəhimov Bakcell şirkətinin bu layihədə iştirakını yüksək dəyərləndirib: "Uzun illərdir ki, Azərbaycanda müxtəlif layihələr çərçivəsində gənclərin

biznes ideyalarının reallaşmasına dəstək göstəririk. Mən çox sevinirəm ki, yerli təşkilatlar və bizneslər arasında ilk olaraq Bakcell şirkəti ölkədə gənclərin sahibkarlığına bu şəkildə dəstək göstərdi".

Yeni dükənən sahibləri Kamran Hüseynov və Mahal Quliyev Gəncə şəhərində bir müddət meyvə-tərəvəz ticarəti ilə məşğul olub və bu işi yaxşı menimsəyiblər. Layihə ideyasının qymətləndirilməsində əsas meyarlardan biri da onların bu sahədəki təcrübəsi olub. ""Öz biznesine başla və təkmilləşdir" adlı təlimlərdə iştirak edib. Qiymətləndirmə nəticəsində ən yüksək nəticələr nümayiş etdirən 3 uğurlu biznes layihəsi Bakcell şirkəti tərəfindən maliyyələşdirilib. Bu biznes layihələri Bakı şəhərində "Floristika gül dükəni" və "Çay evi", Gəncə şəhərində isə "Meyvə bazarı" layihələridir.

Xatırladaq ki, Bakcell şirkəti 2009-cu ilden etibarən "SOS Uşaq Kəndləri-Azərbaycan" Assosiasiyyası İB ilə əməkdaşlıq çərçivəsində valideyn himayəsindən məhrum olmuş və azəmənatlı ailələrdən olan uşaq və gənclər öz dəstəyini göstərir.

"Sosial müdafiyyə xüsusi ehtiyacı olan və işə düzəlməkdə çətinlik çəkən vətəndaşlar üçün kvota tətbiq edilməsi Qaydasi"nın və "Kvota şamil edilməyən müəssisələrin Siyahısı"nın təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarı qüvvəyə minmişdir ki, burada da ölkəmizdə sosial müdafiyyə ehtiyacı olanlar 9 kateqotiyada: 20 yaşıdək gənclər, yetkinlik yaşına çatmamış uşaqları tərbiyə edən tək və çoxuşaqlı valideynlər, əlil uşaqları tərbiyə edən qadınlar, pensiya yaşına 2 ildən az qalmış şəxslər, əllillər, cəzaçəkmə yerlərindən azad edilmiş vətəndaşlar, məcburi köçkünlər, mühərabə veteranları və şəhid ailələri əks etdirilmişdir.

Bu qanunda ölkəde xüsusi qayğıya ehtiyacı olan insanların məşgullüğünün təmin edilməsi sahəsində atılmış ən önemli addımlardan biridir. Ümumiyyətə, dünya iqtisadçılarının gəldikləri qənaətə görə, əllillərin məşgullüğünün təmin edilməsi, onların problemlərinin əsaslı həll edilməsi inkişaf etmiş ölkələrin payına düşür. Belə qənaətin başlıca səbəbi əllillərə yaradılan xidmetlər, imkan ve fürsətlər ölkənin iqtisadi vəziyyəti ilə, bilavasitə bağlıdır. Belə iqtisadi vəziyyət inkişaf etmiş ölkələrdə əllillərə məşgullüğün təmin edilməsi nisbetinən daha da yüksək olduğunu göstərir. Amma əllillərin məşgullüğünün təmin edilməsinin təməline nəzər saldıqda, problemin, sadəcə, ölkənin iqtisadi vəziyyətinin yaxşı olması ilə əlaqədar olmadığını və əsasən, bununla bərabər əllillərin əmək bazarında yer almazı əvvəlcədən yaradılmış müəyyən dövrü əhatə edən əsaslı infrastrukturun nəticəsi olduğu müşahidə edilir. Azərbaycanda əllillərin qarşılaşdırıldığı problemlər-xüsusi qayğıya ehtiyacı olan insanların məşgullüğünün təmin olunması problemləri, əllillərin əmək bazarına çıxışı üçün mövcud olan məhdudiyyətlər həddən artıq çoxdur və bu baxımdan yalnız qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsi kifayət deyil. Bütün müəssisələrin dövlət təbəciliyində əllillər üçün xüsusi ixtisaslaşmış iş yerlərinin yaradılması nəzərdə tutulsa belə, iş yerlərinin yaradılmasına nə dövlət orqanları, nə de özəl strukturlar səy göstərmir. Həmin qanunun 26-ci maddəsinə əsasən, müəssisələr istehsalatda bədbəxt hadise nəticəsində, əmək qabiliyyətini itirmiş, yaxud peşə xəstəliyinə tutulmuş, bunun nəticəsində əlil sayılmış işçilərin işə düzəlməsi üçün iş yerləri ayırmaya ve yenilərini təşkil etməye borcludurlar. Bu qaydalara əməl etməyən işəgötürənlər Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna minimal əmək haqqının 120 misli miqdardında ödəniş həyata keçirməlidirlər. Təessüf ki, praktikada bu tələbə, əsasən, əməl olunmur. İşəgötürənin təqsiri üzündə peşə xəstəliyinə tutulmuş və ya istehsalat şirkəti qazanmış şəxslər bir çox hallarda sonradan iş yerlərini də itirməli olurlar. Ölkəde mövcud olan işsizlər içərisində əllillər xüsusi çəkiyə malikdir. Belə insanların məşgullüğünün təmin olunmaması işə onların cəmiyyətdən deinteqrasiya olunmasına, marginallaşmalarına və ayrı-seçkiliyə məruz qalmalarına səbəb olur. Uzun illər ərzində qanunvericiliyin mövcud olmasına baxmayaraq, əllillərin qanunda nəzərdə tutulan qaydalara müvafiq olaraq, işə qəbul olunmaları mümkün deyildir. Bundan əlavə, müəssisələrin dövlət təbəciliyində əllil-

hüququndan istifadə edirlər. Əllilliyin qarşısının alınması, əllillərin reabilitasiyası və sosial müdafiəsi haqqında qanuna görə əllillər üçün xüsusi ixtisaslaşmış iş yerlərinin yaradılması nəzərdə tutulsa belə, iş yerlərinin yaradılmasına nə dövlət orqanları, nə de özəl strukturlar səy göstərmir. Həmin qanunun 26-ci maddəsinə əsasən, müəssisələr istehsalatda bədbəxt hadise nəticəsində, əmək qabiliyyətini itirmiş, yaxud peşə xəstəliyinə tutulmuş, bunun nəticəsində əlil sayılmış işçilərin işə düzəlməsi üçün iş yerləri ayırmaya ve yenilərini təşkil etməye borcludurlar. Bu qaydalara əməl etməyən işəgötürənlər Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna minimal əmək haqqının 120 misli miqdardında ödəniş həyata keçirməlidirlər. Təessüf ki, praktikada bu tələbə, əsasən, əməl olunmur. İşəgötürənin təqsiri üzündə peşə xəstəliyinə tutulmuş və ya istehsalat şirkəti qazanmış şəxslər bir çox hallarda sonradan iş yerlərini də itirməli olurlar. Ölkəde mövcud olan işsizlər içərisində əllillər xüsusi çəkiyə malikdir. Belə insanların məşgullüğünün təmin olunmaması işə onların cəmiyyətdən deinteqrasiya olunmasına, marginallaşmalarına və ayrı-seçkiliyə məruz qalmalarına səbəb olur. Uzun illər ərzində qanunvericiliyin mövcud olmasına baxmayaraq, əllillərin qanunda nəzərdə tutulan qaydalara müvafiq olaraq, işə qəbul olunmaları mümkün deyildir. Bundan əlavə, müəssisələrin dövlət təbəciliyində əllil-

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

*Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti
yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin
İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fondu maliyyə
dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının
mədəfi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət
səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi
fəallığının artırılması" istiqaməti
çərçivəsində hazırlanıb*

Xüsusi qayğıya ehtiyacı olan əhali qrupunun hüquqları

lər üçün şərait yaradılmadığı halda, bazar münasibətləri şəraitində hər hansı sahibkarın müəssisəsədə işçi üçün xüsusi lift quraşdıracağı, panduslar ve sanitar qovşaq hazırlayacağı real deyildir. İşəgötürən bir neçə nəfər üçün belə xərcləri çəkməye hazır deyil. Bu baxımdan, əllillər işəgötürənlər üçün 13 "peşəyə yararsız" hesab olunur. Ölkədə əllillərin əmək bazarına çıxışının asanlaşdırılması üçün müvafiq qanunvericilik təminatının olmasına baxmayaraq, bu insanları işə qəbul edərək, imtiyazlı əmək şəraitini yaratmaq heç bir işəgötürənin planlarına daxil deyildir. 1992-ci ildə qəbul edilmiş "Əlliliyin qarşısının alınması, əllillərin reabilitasiyası və sosial müdafiəsi haqqında" qanun da var. Qanuna sonradan çoxsaylı əlavə və düzelişlər edilmişdir.

Ağamir Mirəsgər oğlu Əsgərovun fikrincə, Əmək Məcəlləsində nəzərdə tutulan imtiyazlardan, o cümlədən, 42 təqvim günü məddətində məzuniyyət hüququndan məhrum olurlar və ən yaxşı haldə, sağlam işçilər üçün nəzərdə tutulan müddətde ödənişli məzuniyyət

sisə rəhbəri əllilləri, ümumiyyətlə, hüquqi bir məcburiyyət, ya da xüsusi bir səbəb olmadıqda onların məşgulluqlarını təmin etmək istəmir. Ona görə ki, əllillərin, ümumiyyətkə, iş stajı (və ya iş təcrübəsi) olmur; karyera və peşə təhsili yönümü də işə uyğun gəlmir. Əlil insan müəssisəsə rəhbəriniñə məhsuldarlığının az olması ilə yanaşı, böyük xərc getirir. Buna görə de, digər işçilər görə şansları daha az olur. Aşadırmalara görə müəssisə rəhbərlərinin əlil insan işlətməmə səbəbləri aşağıdakı cədvəldə verilir. Müəssisə rəhbərlərinin əlil insan işlətməmə səbəbləri müəssisə rəhbərlərinin bu davranışları əllillərin məşgulluq probleminin əsas qaynağını təşkil etməklə yanaşı, əllillərin işi ilə əlaqədar bacarıqları, nailiyyətləri və əgər varsa, xüsusi istedadları nəzərdən qarşılarıq, məşgulluqlarını davam etdirə bilməməsinə və iş yerini tərk etməsinə gətirib çıxarıır. Bundan başqa, xüsusi qayğıya ehtiyacı olan insanların məşgullüğünün təmin olunması problemləri əllillərin əmək bazarına çıxışı üçün mövcud

şəhərətəpəsi və məzmunluq formada və məzmunca çox müxtəlifdir və ölkələr, ənənələr, mədəniyyətlər, iqtisadi, sosial və əmək bazarının xüsusiyyətləri, sosial müavinət sistemləri, əlliliyi olan insanların ictimai təşkilatlardan təsirlərindən və digər xüsusiyyətlərdən asılı olaraq fərqlənlər.

A.Əsgərov yazır: "Məşgulluq sahəsində işverənlərin müəyyən nisbətə və sayda xüsusi qayğıya ehtiyacı olanların işə təmin olunması məcburi edən, o cümlədən, bu növ insanların iş həyatına daxil olmalarını asanlaşdırın və daha rahat iş tapmalarına zəmin yaranan metodların başında əllillər üçün tətbiq olunan kvota sistemi durur. Kvota sistemi xüsusi kateqoriyalı vətəndaşların əməyinin səmərəliliyinin artırılması məqsədi ilə inkişaf etmiş və inkişaf etməkdə olan dövlətlər təbəciliyindən onlar üçün tətbiq olunan metoddur. Həmçinin, kvotanın tətbiqi məşgulluqla əlaqədar olaraq, xüsusi bir qrupa aid insanların məşgullüğünün təmin edilməsinə yönəlmüş tənzimləyici tədbirdir. Ümumilikdə, kvotalar qismən kö-

nülli (cəmiyyət qarşısında mənəvi borc qismində); əsəsən isə, qanunvericiliklə tənzimlənən məcburi xarakterli tədbir kimi tətbiq olunur. Azərbaycanda bu kvota sisteminin tətbiqi Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2005-ci il 213 sayılı qərarla təsdiq edilmişdir. Həmçinin, bu qayda "Məşgulluq haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanunun təsdiq edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2001-ci il 9 avqust tarixli 549 nömrəli Fərmanına uyğun olaraq hazırlanaraq xüsusi qayğıya, yəni sosial müdafiəyə ehtiyacı olan və işə düzəlməkdə çətinlik çəkən vətəndaşların məşgullüğünü təmin etmək üçün kvota tətbiq etməsi qaydasi müəyyən edilmişdir. Avropa ölkələri Birinci Dünya məhərabəsindən sonra dövlət və özəl sektorda müəyyən sayda əlinin məşgulluğunu təmin etmələri üçün fealiyyət göstərmişlər. Kvota şəklində əllillərin məşgullüğünün təmin edilməsi, xüsusi məhərabədə əlil olan məhərabə veteranlarının məşgullüğünü asanlaşdırmaq məqsədi ilə ilk dəfə Almanyada 1919-cu ildə, daha

sonra Avstriyada 1920-ci ildə, İtaliyada -1921-ci ildə, Polşada 1921-ci ildə və Fransada 1923-ci ildə tətbiq edilməye başlanılmışdır. Bu qaydanın tətbiqi ilk dəfə məhərabə zamanı əlil olan insan üçün nəzərdə tutulmasına baxmayaraq, zaman keçidkə, bu kvotanın əhatə dairəsi genişlənərək digər xüsusi kateqoriyaları də nəzəre almışdır". Bu kateqoriyalar her ölkədə müxtəlif siniflərə ayılır. Azərbaycanda isə "Məşgulluq haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununa əsasən, xüsusi kateqoriyalı vətəndaşlara, yəni sosial müdafiəyə ehtiyacı olan və işə düzəlməkdə çətinlik çəkən kateqoriyalara aşağıdakılardır: - 20 yaşıdək gənclər; 20 - yetkinlik yaşına çatmamış uşaqları tərbiyə edən qadınlar; - pensiya yaşına 2 ildən az qalmış şəxslər; - əllillər; - cəzaçəkmə yerlərindən azad edilmiş vətəndaşlar; - məcburi köçkünlər; - məhərabə veteranları; - şəhid ailələri.

Vahid Ömərov,
falsəfə üzrə falsəfə doktoru

Yayda vitaminlərlə zəngin qidalar qəbul edilməlidir

Sağlam organizme sahib olmaq üçün düzgün qidalanma çox mühüm məsələlərdən biridir.

AZERTAC xəbər verir ki, qida rasionunun düzgün təşkil zamanı zərərlə vərdişlərin olmaması və vitaminlərlə zəngin qidaların qəbul edilməsi çox vacibdir. Xüsusilə yayda gün ərzində en azı 2-3 litr su içilmelidir. Səhər yuxudan oyanan kimi bir stekan ilə su içmək organizme çox faydalı təsir göstərir. Yeməkdən 10-15 dəqiqə əvvəl də bir stekan su xeyirlidir, lakin yemək zamanı maye qəbul etmək məsləhət görür. Belə ki, maye 10 dəqiqə sonra mədədən sovrulur və bu zaman özü ilə bərabər mədə şirəsini də yuyub aparır. Bu da qidanın həzm olunmasına ləngidir.

İsti havalarda soyuq qidalara olan tələbat artır, belə qidalar mədədə həzmedici şirələrin fealiyyətini dondurur, mədə ilə yanaşı dişlərə də böyük zərər vurur. Çox isti çay içmək və isti xörək yemək də mədəni zədələyir. Əsasən yay aylarında kofe, qara çay, isti şokolad, kakao, hisə verilmiş ət qəbulu məsləhət görür. Qurudulmuş və ya mövsümi meyvələrə üstünlük verilməsi daha yaxşıdır.

Yeməklərin qarışdırılması, bir neçə növ xörəyin eyni vaxtda qəbul edilməsi həzmi çətinləşdirir və zəhərlənməyə zəmin yaradır. Yay yemeyini şirəli meyvələrə başlamaq daha düzgündür. Rasiōna 2-3 qoz və badam da əlavə etmək olar. Gün ərzində azı bir qab tərəvəz salatı yeyilməlidir. Yağlı qidalardan mümkün qədər az istifadə etmək lazımdır, yağlar həzmi yubadır, mədə-bağırsaq sisteminde cürüşməyə sebəb olur. Organizme vaxtaşısı istirahət verilmesi də çox faydalıdır. Həftədə, yaxud iki heftədə bir gün tamamilə ac qalmaq, xüsusilə, bu sahədə yaxşı təsir göstərir. Çox yemək organizm üçün lazımsız yük rolu oynayır.

Ümumiyyətlə, organizmde hansısa problemlərin yaranmasının qarşısını almaq üçün yeməklərdə duzun miqdarı azaldılmalıdır, ürək-damar xəstəliyindən əziyyət çəkənlərin gündəlik rasionunda isə duzdan qətiyyən istifadə olunmamalıdır. Şirniyyat və şəkerdən istifadə edilməsi də mümkün qədər azaldılmalı, fast-fudlardan isə imtina edilməlidir.

Yayda anomal istilər olacaq

Aparılan müqayisəli araşdırmlara görə, 1961-1990-ci illərlə müqayisədə isti hava dalğalarının sayı xeyli artıb. Belə ki, əger o dövrde üç isti hava dalğası var idisə, həzirdə bu rəqəm 17-yə bərabərdir. Həmin tendensiya davam edəcək, xüsusilə iyul-avqust aylarında ölkə ərazisində anomal istilərin olacağı gözlənilir. Belə günlərin sayı və davamiyyəti uzunmüddətli olacaq. Havanın orta hərarəti bəzi günlərdə iqlim normasını 5-6 dərəcə keçəcək.

AZERTAC xəbər verir ki, bu barədə Ekoloji və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin (ETSN) ekoloji təhlükət şöbəsinin ictimaiyyətə əlaqələr və təhlükət sektorunun müdürü Umayra Tağıyeva çıxırlıq mövsumu ilə elaqədar keçirilən mətbuat konfransında məlumat verib.

"Anomal istilərin insan səhəhetinə təsiri ilə elaqədar Səhiyyə Nazirliyi ilə müqayisəli təhlil apardıq. Belə ki, yay anomal isti keçən 2006-ci ilde havanın orta temperaturunun iqlim normasına yaxın olduğu 2005-ci ilə nisbetən tecili yardım müraciətləri üzrə əlavə çəşitliliklərin sayı 24, ürək-damar xəstəlikləri üzrə isə 34 faizdək artdı", - deyə U.Tağıyeva diqqətə çatdırıb.

Şöbə müdürü qeyd edib ki, ETSN artıq 12 ildir ki, tibbi-meteoroloji proqnozlar tərtib edərək yayılmayırlar. Əvvəlcədən xəbərdarlıq sistemi bu ildən təkmilləşdiriləcək və proqnozlar gündəlik olaraq əhaliyə təqdim olunacaq. Xəbərdarlıq nazirliyin rəsmi saytından əlavə, qurumun qarşısında quraşdırılacaq bannerlərdə də öz əksini tapacaq. Bannerlərdə dəniz suyunun temperaturu, küləyin istiqaməti və faktiki hava proqnozu nümayiş olunacaq.

Nazirlik rəsmisi əhaliyə xəbərdarlıq edib: "Anomal isti olan günlərdə əhaliyin, xüsusilə də çıxırlıqlar üz tutanların saat 11:00-dan 17-18:00-dək Güneş şüaları altında qalması tövsiyə olunmur. Belə hava şəraiti ələlxüsəs azyaşlıların və yaşılların həyatı üçün təhlükəlidir".

ELAN

Abşeron rayonu, Məmmədli kəndi ərazisində yerləşən qeydiyyat nömrəsi 308013049962 olan Məmmədov Vüqar Oruc oğluna aid 0,0103 ha torpaq sahəsinin çıxarışı itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 32.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 **Faks:** 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Ses" in komputer mərkəzində yığılır, sahifələnir.
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzəRTAC, SIA, APA və AZADINFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet bazar və bazar ertəsindən başqa hər gün nəşr olunur
Tiraj: 5500

Ses

Son sahifə

2 iyun

Yeniyetmələrin Olimpiya Oyunlarına gedən yol Bakıdan keçəcək

Iyunun 23-də Milli Gimnastika Arenası Yeniyetmələrin Olimpiya Oyunlarına idman gimnastikası üzrə təsnifat yarışlarına ev sahibliyi edəcək. AZERTAC xəbər verir ki, oktyabrın 6-18-de Buenos-Ayresdə təşkil olunacaq Oyunlara vəsiqə qazanan kişi və qadın idman gimnastlarının adları məhz paytaxtimizdə açıqlanacaq.

İlin ən mötəbər turnirinə lisenziya qazanmaq üçün 33 ölkədən 58 kişi və 54 qadın idman gimnastlarının çıxışları gözlenilir. Kişi gimnastları 16-17 yaş, qadın gimnastları isə 15 yaş kateqoriyasında mübarizə aparacaqlar. Ölkəmizi yarışda Samirə Qəhrəmanova, Ağamurad Qəhrəmanov və Səməd Məmmədli təmsil edəcəklər.

Təsnifat yarışlarında coxnövçülüq programında çıxışlarının neticələrinə əsasən, hər ölkədə yalnız bir nəfər olmaqla ilk 17-lükdə yer almış iştirakçılar Buenos-Ayresdə getmek şansı əldə edəcəklər.

Roman Qriqorçuk "Astana"nın baş məşqçisi oldu

Qəbələ" futbol klubunun sabiq baş məşqçisi Roman Qriqorçuk karyerasını Qazaxistanda davam etdirəcək. Ukraynalı mütəxəssis "Astana" klubu ilə müqavilə imzalayıb. Qeyd edək ki, 2015-ci ilin əvvəlindən "Qəbələ"nin baş məşqçisi olan Qriqorçuk bu postda 3,5 mövsüm çalışıb. "Qırmızı-qaralar"la Azərbaycan Premyer Liqasında 2 dəfə gümüş, 2 dəfə bürünc mükafat qazanan ukraynalı 2 dəfə kubokun finaladək irəliləyib. Qriqorçukun rəhbərliyi altında 3 dəfə UEFA Avropa Liqasında çıxış edən "Qəbələ" 2015/2016-ci və 2016/2017-ci il mövsümlərində turnirin qrup mərhələsinə qədər yüksəlib. O, daha əvvəl Latviyanın "Dinaburq" və "Ventspils", vətənində isə "Metallurq" ilə "Çernomorets" komandalarına rəhbərlik edib.

"Bavariya" dörd futbolçu ilə vidalaşır

Yay transfer dövründə Münxenin "Bavariya" klubunun dörd futbolcusu komandanı tərk edə bilər. "Sport Bild" nəşri yazır ki, söhbət Jerom Boateng, Arturo Vidal, Xuan Bernat və Tiago Alcantara gedir. "Bavariya" ilə birillik müqaviləsi olan Vidal və Bernat komandadakı vəziyyətdən narazılırlar. "Mənim agentim bütün məsələləri aydınlaşdırıcaq. Gələn mövsümü yaxşı keçirmək istəyirəm", - deyə Vidal bildirib. Gedəcəyi komanda barədə danışan cılılı futbolçu yalnız UEFA Çempionlar Liqasında mübarizə aparan klublardan birində forma geymək istədiyi bildirib. Alcantara və Boateng isə Rusiyada keçiriləcək dünya çempionatından sonra "Bavariya"da qalıb-qalmayacaqları barədə qərar qəbul edəcəklərini deyiblər.

"Azərbaycan millisi ağıllı futbol oynayır"

"Yaxşı ki, futbolçularımız sağlamdır. İndi hansı səviyyədə olduğunu bilmək üçün bir fürsətdir. Bu oyun Millətlər Liqasına hazırlıq üçün vəfat mərhələdir. Ümid edirəm ki, millidəki futbolçular avrokuboklarda yaxşı çıxış edəcək. Bu, yüksək üçün də müsbət haldır". Qol.az-in "Sports.kz" a istinadən yaydığı xəbəre görə, bu sözləri Qazaxistən millisinin baş məşqçisi Stanimir Stoilov yığmamızla keçiriləcək yoldaşlıq oyunu haqda danışarkən deyib. Bolqarıstanlı mütəxəssis yığmamızla bağlı da fikirlərini bildirib: "Azərbaycan millisi kombinasiyalı, ağıllı futbol oynayır. Orada futbolu inkişaf etdirmək istəyirler. Oyunçularımız bilməlidir ki, ölkənin şərəfinə sonadək mübarizə aparmaq lazımdır. Biz həm oyunumuzu inkişaf etdirməli, həm də nəticə qazanmalıyıq".

Stanimir Stoilov "Qəbələ"nin sabiq çalışdırıcı Roman Qriqorçukun onun əvvəlki komandası "Astana"ya baş məşqçi təyinatına da münasibət bildirib: "Astana"nın yeni baş məşqçisini təbrik edirəm. Arzu edirəm ki, "Astana"nın səviyyəsini qaldırınsın. Qriqorçukun böyük avrokubok təcrübəsi var. Ümidvaram ki, bizim uğurlarımızı davam etdirəcək". Qeyd edək ki, Qazaxistən - Azərbaycan oyunu iyunun 5-də Astanada keçiriləcək.

ELAN

Abşeron rayonu, Məmmədli kəndi ərazisində yerləşən qeydiyyat nömrəsi 308013049962 olan Məmmədov Vüqar Oruc oğluna aid 0,0103 ha torpaq sahəsinin çıxarışı itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 32.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 **Faks:** 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Ses" in komputer mərkəzində yığılır, sahifələnir.
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzəRTAC, SIA, APA və AZADINFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet bazar və bazar ertəsindən başqa hər gün nəşr olunur
Tiraj: 5500